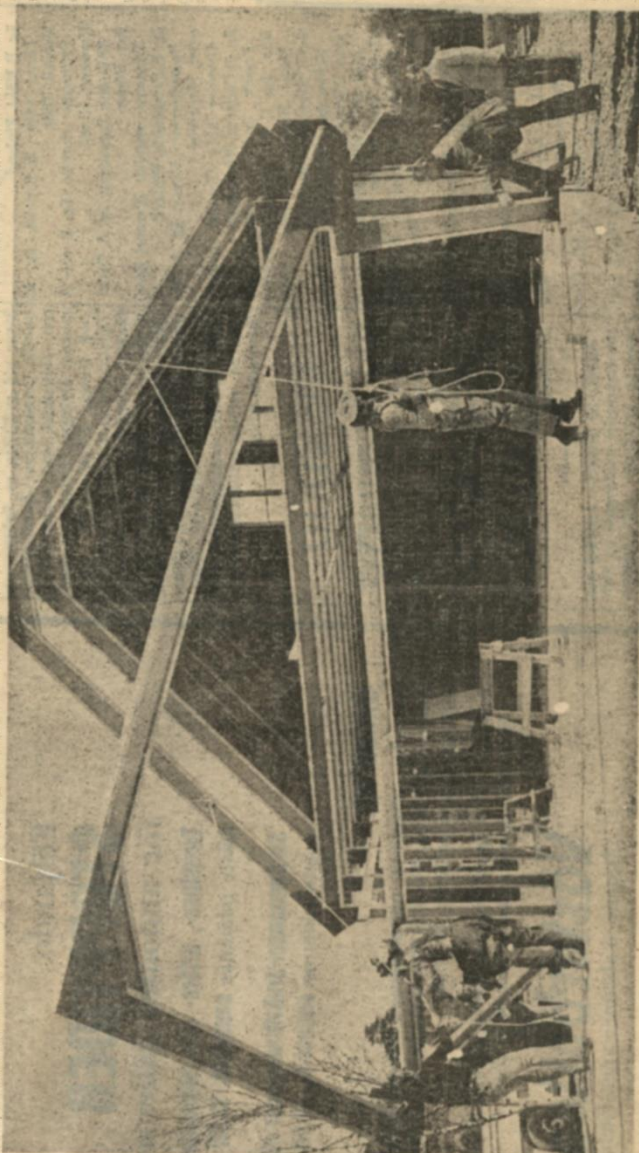


Masonite ersätter timmer!

Jobb
räddas
i Rundvik



NYTÄNKANDE som innebär en ny epok för småhusbygget? Masonite AB i Rundvik presenterade på måndagen ett helt nytt system av bygghälskomponenter (bilden), där masonite till stora delar ersätter timmer i takstolar, väggreglar och bjälklag. I höst startar företaget produktionen av det nya systemet, som bl. a. skall skära ned kostnaderna för uppvärmning av villorna. Genom satsningen släpper man avskeda personal från företagets äldsta masonitelinie, som inom kort läggs ned.

FOTO: GÖRAN ZACKARI

SISTA SIDAN

1/6 1976



Herr Kent Österberg, Nordmaling, med maka Mona, född Kjellson, Rundvik. Viggelförrättare kyrkoadjunkt Karin Nylander. (Foto: Alfons Foto, Nordmaling).

3/6 1976

3/6 1976

Pingstkyrkan i Norrfors var fylld med barn och föräldrar när man härnadsfirade söndagsskolans dag. Ett 40-tal barn har deltagit i församlingens söndagsskola "fredags-träffen".

Algot Karlsson är föreståndare för församlingens barn- och ungdomsverksamhet. Han höll en andaktsstund. Ett 70-tal barn och ungdomar ställde upp till demonstration och tågade genom samhället till parken där eleverna underhöll med sång och musik. Mona Häggqvist underhöll med ett par solosånger. Barn och föräldrar deltog sedan i en orientering efter snöstad bana. Rut Salomons-son läste brev från fredagsträffens fadderbarn Antonio i Brasilien samt från missionär Naimi Sjölund i Etiopien. Vid avslutningen tackade Max Wiktorsson.

Nylonnät stals i Rundvik. Från en fiskebod i Rundvik har tio till tolv nylonnät stulits. Dörrarna hade brutits upp.

3/6 1976

3/6 1976

VIGDE

Vi gifter oss i morgon!

Rolf Öberg
Hjördis Käck
Rundviksverken Nordmaling

Lelf Carlström
Berit Käck
Sundsvall Sundsvall

Telegramadress: Församlingsgården, Nordmaling.

4/6 1976

4/6 1976

Småhusbyggande efter nytt system

RUNDEVIK (VK)

Efter två års utvecklingsarbete kunde Masonite AB i Rundvik på måndagen presentera ett helt nytt system för småhusbyggande. De nya konstruktionerna bygger på en vidareutveckling av företagets huvudprodukter, masonite och sågade trävaror, och väntas ha goda förutsättningar att bli en exportartikel. Bättre byggekonomi och minskad energiförbrukning är ett par av de fördelar Masonite AB anser att småhusbyggarna kan vinna med det nya systemet.

Bakom Masonite AB:s nya satsning ligger två faktorer som under senare år haft en avgörande betydelse för träindustrin och byggsektorn: bristen på träråvara och energikrisen. Tidigare kunde trä-

GÖRAN ZACKARI



industrierna möta höjda kostnader med kapacitetssökningar, men bristen på råvara har begränsat den möjligheten. I stället måste företagen sikta in sig på att maximalt utnyttja de råvaruresurser som finns tillgängliga.

Masonite AB började redan 1972 knyta ihop de separata trä- och masonitesektorerna, som svarar för ca 40 respektive 60 procent av företagets produktion. Sedan två år tillbaka har man med stöd från Norrlandsfonden arbetat på vidareutveckling av trä- och boardprodukter, och kombinationen av board/trä.

Tre nya produkter

Ett helt nytt tänkande i utvecklingsarbetet har nu lett fram till tre nya produkter för byggsektorn:

- ☐ Masonite balk.
- ☐ Masonite väggregel.
- ☐ Masonite träfasad.

Det är främst de nya balkarna och väggreglarna som skiljer sig från konventionella konstruktioner. Istället för en godigen timmerbjälke i tex takstolen använder sig Masonite AB av två parallella regler, mellan vilka en masonite-skiva är fäst. Konstruktionen får formen av en I-balk, med avsevärda virkesbesparingar som följd. Trätågningen för ett småhus beräk-

nas uppgå till endast 1/3 av motsvarande behov för en villa som byggs på traditionellt vis.

Lätt takstol

En annan fördel med balksystemet – som nyss blivit typgodkänt av Statens Planverk. – är den låga vikten. En takstol till det demonstrationshus Masonite AB förrevisade på måndagen väger 75 kg, vilket är knappt hälften av vikten på en konventionell takstol i samma storlek. Ingående tester under ett års tid har visat att den till utseendet veka balkkonstruktionen överträffar gedigna bjälkar i bärformåga. En 25 cm hög balk med 45x45 mm regler och 8 mm boardliv är 20 procent starkare och 60 procent styvare än 2x9 tums timmer i bjälklaget.

Modulsystem

För Masonite AB:s kunder skall de nya produkterna erbjudas dels i ett modulsysteem, dels i löpmetervara. Modulsystemet är så enkelt utformat att egna småhusbyggarna skall kunna göra avsevärda arbetsinsatser själva, och därmed nedbringa byggkostnaderna. Även för den som väljer att anlita en entreprenör för byggandet får enligt Masonite AB huset billigare om det nya systemet. Byggmästare Nils-Eric Ericsson, Nordmalingsbyggen AB, uppförde för ett år sedan ett provhus i Nordmaling, där Masonite AB:s system tillämpades. Arbetstiden uppgick då till 140 timmar, medan ett likadant hus av konventionell konstruktion krävde 236 timmars arbete.

Större valfrihet

Vid provbyggen har Masonite AB kunnat resa hela husstommen på tre timmar, och på en dag har även fasad och undertak kommit på plats. De stora spännvidder systemet tillåter nederger öppnare planlösningar i det färdiga huset, och större frihet för husägaren att dela av bostaden med mellanväggar där han vill ha dem. Den träfasad som Masonite AB också utvecklat får sin största betydelse på energisparisidan. Det är en tät specialistskiva med förstärkt träpanel på utsidan. Den spikas fast direkt på väggreglarna och lämnar utrymme för isolering med 185 mm mineralull mellan fasad och innervägg. Enligt de nya byggnormer som är under utarbetande beräknas energiåtgången för uppvärmning av byggnaden tvingas ned med 33 procent i dagens förbrukning. I provhuset i Nordmaling har energiförbrukningen hittills legat 25



Ake Thorn, en av männen bakom Masonite Byggsystem, menar att enkelheten i konstruktionen gör det möjligt för villabyggaren att själv stå för mycket av arbetet.

procent under energiförbrukningen i ett likadant hus av konventionell konstruktion. Betydelsen av god värmeisolering är uppenbar, 55–60 procent av Sveriges totala energiförbrukning går åt till uppvärmning av byggnader och kostnaderna för detta ligger på 7–8 miljarder kr per år.

Något för framtiden?

Är då Masonite AB:s nya byggsystem något för framtiden? Fyller det de krav på framför allt energiekonomi som kommer att ställas på morgondagens byggnadsproduktion? De frågorna försökte företaget också ge ett svar på i en paneldiskussion med deltagande av professor Ingemar Höglund, Tekniska Högskolan i Stockholm, civ ing Per Nordesjö, ARV:s utvecklingsavdelning, byggmästare Nils-Eric Ericsson, Nordmalingsbyggen AB och Masonite AB:s produktutvecklingschef Ake Thorn. De slutsatser man kom fram till var enbart positiva och optimismen över de nya produkterna är stor hos företaget.

– Vi har ju utvecklat kompo-



75 år torsdag 3 juni disponent Ture Englund, Nordmaling.

2/6 1976

2/6 1976

nenterna tillsammans med våra kunder och mineralullsfabrikanterna, och vi har fått ett mycket fint gensvar på alla håll, säger Masonite AB:s disponent Per-Olof Schenström. Företaget har dock inga planer på att i egen regi ge sig in på småhusmarknaden. Man ska i stället fortsätta förädlingsarbetet av de egna produkterna, utveckla delkomponenter och kanske ta på sig mer av dimensioneringsarbetet åt husfabrikanterna.

Undviker avskedanden

Någon utökning av arbetstillfällena vid masonitefabriken i Rundvik medför inte företagets byggsystem, som är patentskyddat. Men i gengäld kan man undvika avskedanden när den äldsta masonite-linjen vid fabriken inom kort läggs ned efter närmare 50 år. Ett nytt magasin vid fabriken gör att 12 000 kvrm gamla magasinlokaler kan tas i anspråk för tillverkningen av byggekomponenter, och arbetsstyrkan förs successivt över dit i takt med att den gamla masonite-linjen tas ur drift. I oktober räknar disponent Schenström med att den nya produktionen skall vara i full gång, med ett 70-tal man anställda.

4/6 1976

1/6 1976

Örsbäcks²³⁻⁶⁻⁷⁶ handel ombyggd och såld

På måndagen öppnade Lindbergs lanthandel i Örsbäck, Nordmaling, efter en om- och tillbyggnad. Hittillsvarande ägaren Yngve Glas kan på grund av sviktande hälsa ej längre driva affären och har därför överlåtit den till makarna Harald och Elvy Lindberg från Gräsmyr.

I 24 år har Glas, hans fru Gerda och syster Anna betjänat Örsbäcksborna. Och de är glada och tack samma över att få behålla sin affär, trots att familjen Glas nu slutar.

— Det var min fru som ville att vi skulle köpa oss en butik, berättar Harald Lindberg, som hittills kört buss och lastbil. En färdighet som han får nytta av de dagar han svarar för varuutkörningen. Tre dagar i veckan tänker man nämligen köra ut varor till Mullsjö och Rierberg och en dag i veckan till Torrhäls.

— Vi hade först planer på att skaffa oss en affär åt umehället till. Men när vi fick vetskap om att Glas ville sälja, tyckte vi det var ett lämpligt objekt, speciellt som vi rätt nyligen byggt villa i Gräsmyr, säger Harald Lindberg.

Anna Glas, som hjälpt sin bror Yngve hela tiden han drivit affären, ska jobba vidare på deltid hos Lindbergs, åtminstone tills de hun-

nit bli "varma i kläderna". Dessutom hjälper Anette Lindberg till nu när hon är ledig från skolan.

• UTBYGGNAD

Genom att ta upp väggen till det rum, som tidigare varit kontor och flytta detta till ett utrymme som förut hyrts ut för annat ändamål, har man fått en affär som blivit 20 kvm större. Dessutom har man ändrat om från manuell betjäning till snabbköp. Skaffat frysgondol och fler kylutrymmen, ökat antalet ljuspunkter betydligt och lyckats åstadkomma en trivsam och lättöverskådlig affär.

Sortimentet omfattar allt från spik via presentartiklar och manufaktur till kraftfoder och konstgödsel. Ett helt varuhus, fast i mindre skala således.

— Vi tänker driva affären som familjeföretag och efter i stort sett samma riktlinjer som hittills, slutar Lindberg.

P A SUNDBOM

23/6 1976

Varning för vattnet i Nordmalings-byar

Barn kan få fläckiga tänder

Varning för dricksvattnet i Nyåker, Gräsmyr och Brattsbacka i Nordmalings kommun. Spädbarn som just lämnat bröstmjölken bör inte dricka av vattnet eller äta välling utblandad med vatten från orten. Den här varningen kommer från socialstyrelsen, sedan man nu konstaterat att vattnet i Nyåker, Gräsmyr och Brattsbacka har för mycket fluor, drygt 2 mg per liter vatten.

Spädbarn bör inte dricka vatten med mer än 1,5 mg fluor per liter, eftersom de är i en ålder då de permanenta tänderna bildas. Det finns risk för fläckar på emaljen om fluorhalten är för hög, det gäller också om man blandar ut välling med vattnet.

För vuxna är däremot vattnet inte något bekymmer. Det behövs 5 gånger högre halter av fluor för att skelettet i vuxnas tänder skall påverkas. Enligt en två år gammal undersökning dricker ungefär 40.000 svenskar vatten med för stora halter av fluor. Det är vanligast

i Skåne och på västkusten, där man har samma problem med grundvattnet som i Nordmaling.

VAB planlägger just nu vattenanläggningar i Nyåker, Gräsmyr och Brattsbacka för att få ner fluorhalten i vattnet.

2/6 1976

†
Min älskade Make,
vår snälla Pappa och Morfar

Nils Gösta
Sundberg

* 13/4 1907 † 2/6 1976

har hastigt lämnat oss, syskon,
svåger, släkt och vänner i stor
sorg och saknad.

Nordmaling 2 juni 1976

ASTRID

Bo

Kerstin och Karl-Assar
Mats, Åsa

Sv. ps. 527

Jordfästningen äger rum lördag
12 juni 1976 kl 12.00 i Nordma-
lings kyrka. De som önskar när-
vara inbjudes till Församlings-
gården efter jordfästningen. 4/6 1976

4/6 1976

Överraskning i Rundvikscupen

Rundvikscupen på cykel som omfattar tre deltävlingar inleddes på onsdagskvällen. Överraskande segrare blev Staffan Nordström, Björna som vann klart före Anders Sandström Cykelkedjan.

Damseniorklassen vanns av Ingemar Falkenlund Nola Motions medan Tage Nikolausson, Brändkären segrade i äldre oldboygruppen.

Seniorer 27 km: 1) S Nordström, Björna 39.43, 2) A Sandström, Cykelkedjan 40.01, 3) B Andersson, Björna 40.25, 4) S Backlund, do 41.09, 5) T Nylund, Cykelkedjan 41.24, 6) L Schedin, CK Örn 42.39, 7) P A Mårtensson, do 42.54.

Damer seniorer 27 km: 1) I Falkenlund, Nola Mot 48.49.

A Oldboys 27 km: 1) T Nikolausson, Brändkären 40.55, 2) N Jakobs-son, Cykelkedjan 41.09, 3) M Falkenlund Nola mot 43.22, 4) G Schedin CK Örn 44.11, 5) N Augustsson, do 45.10.

4/6 1976

4/6 1976

June 23- 76

Gustaf Adolf — odlare 23/6-76 bland stubbar och ”gval”

— Ja man borde egentligen få betala för att få arbeta i jorden — så roligt är det ju, sa hemmansägare Gustaf Adolf Bäckman, när vi här plockade sprängsten på en åkerteg efter vägen Gräsmyr—Pengsjö. Där på den sk Pengsjömyren höll Gustaf Adolf på att slutföra årets vårbruk. När detta läses spirar det snabbväxande Åsa-kornet på det ca 2,5 hektar stora fältet.

Han håller styvt på förpliktelserna mot modernärningen och hos Gustaf Adolf är det inget fel på känslan för den fädemeärvda torvan.

— Nej det är klart att många anser mig mer eller mindre tokig som fortsätter och odlar här på Pengsjömyren men när jag tänker på hur mycket min far, andra och jag själv har arbetat här ten jag inte låta bli. För övrigt brukar det bli goda skördar här.

För en tid sedan var det en person som fråga mej om jag nu hade ödelagt Pengsjömyren. Men då blev jag stött. Hur kan de tro att jag inte skulle fortsätta när jag i höstas plöjde och lät spränga den



Stora högar av stubbar och ”gval” har Gustaf Adolf Bäckman plockat upp ur Pengsjömyren.

här storstenen — den var väl på minst 10 kbm.

● PAPPA ODLADE

Det var Gustaf Adolfs far Oskar Bäckman som kom på idén att odla upp Pengsjömyren strax efter första världskriget. Då var det att gräva för hand. Stubbarna bröts upp med enkla medel.

Bröderna Alfred och Magnus

Lind från Pengsjö var bl a där och odlade.

— Det var vrängt land där, minns Magnus Lind, 77, numera bosatt i Vännäs.

Bara stubbar och elände. Det fanns grova stubbar vi aldrig såg i första omgången. De hade helt enkelt växt över men kom fram när vi började vända på torvorna. Enligt vad som omtalades när vi var

där, var stambanan en gång stäkad rätt genom myren men av någon anledning blev det en annan sträckning på järnvägen. Vi fann då i vart fall stolpar som sas ha satts upp när man på 80-talet stakade för järnvägen.

Nu var som nämnts myren svårödad. Det har Gustaf Adolf fått känna på genom åren. Att plöja

på myren har varit och är en enda svår provning. Det är nämligen fortfarande kvar stora stubbar och massor med ”gval” i myn som plogbillarna fastnar i.

— Jag har tagit upp massvis med stubbar och ved ur myren. Men allteftersom myren har satt sig har nya kommit upp. Myren är nu 60—70 cm djup. 1947 — berättar Gustaf Adolf — gjorde vi ett stortag här ute — myren ligger ca 3 km från hemmet. Då tog vi upp så mycket stubbar och ”gval” att hela myren såg ut som en vedbacke.

Även denna vår har Gustaf Adolf tagit upp en del större stubbar och virke från, för kanske 1000-tals år sedan fallna träd vars virke konserverats i myren. Dessutom har han som nämnts sprängt en stor sten.

— Det är klart att nog måste man räkna med X om man skall få det till att gå ihop ekonomiskt, anser G A som dock måste betecknas som en stor optimist vad det gäller tron på jordbrukets framtid.

● VANTADE PÅ VÄG I 13 ÅR

När Oskar Bäckman på 20-talet bröt mark från Pengsjömyren hoppades han att inom en snar framtid få vägr fram till sitt nya åkerskifte. Pengsjö fick allmän väg redan 1922 men förbindelsevägen från Nordmalings-hället kom först 1936. Trots detta ansåg han nog att det var bra att han fick tillstiftelser från myren. Det var många munnar som skulle mättas av vad jorden och kreaturen gav. Då gick det inte som nu att för billig penning få arrendera åkermark av grannarna som slutat med jord och kor.

ANDERS
ÅSTRÖM

Gamla tiders banvakter måste posta för tågen...

3-6-76

Den som fick sträcka och stuga tyckte sig ha kommit upp i smöret även om stugan enligt nutida betraktelsesätt var något av en förvisningsort fjärran från landsväg, bebyggelse och andra kommunikationer än trampdressinen. Tågen såg man rulla förbi men inte var de till för banvaktens eget resande.

● Flytta eller sluta

Det hände förstås att banvakter inte var så trakterade av att förflyttas till de långa ödesträckorna längs malmбанan. Men ville de vara kvar i SJ:s tjänst hade de inget val. Även där måste det vara personal och den som inte hade tillräckligt många tjänsteår att fal-

ESKIL
SJÖSTRÖM



la tillbaka på fick lov att fara dit på några år, oavsett vilka sociala förhållanden som i övrigt kunde åberopas.

I regel var det som sagt en fördel att vara banvakt. Stugorna höll bättre standard än bostäderna i övrigt och fast lönen var låg så var hyran också mycket rimlig.

När Filip Hörnqvist började som extra ordinarie banvakt i oktober 1940 låg lönen på ungefär 250 kr per månad men hyran var inte högre än något mellan 25 och 40 kr.

Mycket ofta höll sig banvakten med några djur för familjens försörjning. Hur skulle de annars ha kommit åt färsk mjölk åt en kan-ske stor barnskara. Akerlapparna var små. Man bärgade hö på själv-växande ängar, på slänterna mot järnvägen osv.

Koforten var det inte så väl beställt med om familjen var stor. Var och en kan tänka sig en flerbarnsfamilj i ett rum och kök. I vissa fall byggdes det till ett extrarum, men det fanns även banvakter som sade nej till uthyggnad med motivering att hyran blev för hög.

När den allmänna bostadsstandarden började stiga i landet förändrades den inte för banvakterna. De blev en eftersatt grupp. Från 1940-talet började också centraliseringen av banvakterna till samhällena och sedan den tiden har stugorna rivits eller flyttats i snabb takt.

På 1940-talet ändrades också titulaturen. Banvakterna blev banbiträden. Det var också en statusförbättring. På alla sista tiden under 1950-talet förstärktes också banbiträdena och kallades reparatörer.

● I alla väder

Banvaktens första plikt om morgonen var att patrullera sin sträcka med trampdressin. Det skulle göras vilket väder som än rådde. Var det dessutom så att brandfara var för handen, översvämningshot eller annat akut faromoment så hade banvakten att på eget ansvar göra så många patrulleringar som ansågs nödvändigt.

Övrig tjänstetid skulle han fungera som förman för ett lag banarbetare. Banvakten skulle avgöra var laget skulle sättas in, om det behövdes förstärkning, hur sträckorna skulle blockeras under arbetet osv.

Kom han på ett ställe där ett ingripande måste göras måste han se till att arbetet också skedde utan att det hindrade tågtrafiken. Räls- och sliperbyten måste ske mellan tågen och det var banvakten som



Här stod det en banvaktstuga. Nu är bara grunden kvar, konstaterar Filip Hörnqvist där han står vid Grönässtugan, helt nära hans eget föräldrahem.

ansvarade för att arbetare och personal hann ut och hann undan med sitt arbete innan det åter var tågtid. Det kunde vara stressigt nog att göra sådana tidsberäkningar.

● Tjälskador

Alla som känner området i södra Västerbotten och norra Ångermanland vet också vilken besvärlig och tjälskjutande jord som där finns. Det fick banvakterna ofta erfara. Ibland satte sig järnvägsbanken och rälsen vreds som korkskruv. Ibland hotade överströmmande vatten i vårflo. Ibland uppstod rälsbrott helt överraskande och då var goda råd dyra. Otaliga sådana tillbud kan varje gammal banvakt berättat om. Att fler katastrofer ändå inte inträffar är till största delen banvakternas förtjänst.

Ingen tvekan om att det också var nervigt omväxlande med händelselösa perioder.

Under kriget fick banvakterna också agera bevakningspersonal. Krigsårens starka trafikökning innebar väldigt slitaget både på människor och material.

Ännu längre tillbaka måste banvakterna posta för varje tåg för att klargöra för lokpersonalen att framförliggande sträcka var OK. På dagen med hoprullad flagga, mörker med ofärgad lykta. Som tur var gick det inte många nattåg.

Före järnvägstelefonens tid åkte banvakterna sk banpost, ett slags budkavle, för att meddela längsträcken att det skulle komma extratåg och den tiden.

Kamratskap inom SJ är en senare uppfinning berättar Filip Hörnqvist. Det var under hans senare tjänstgöringsår på 1960-talet som stämningen började läta mellan personer av högre och lägre rang.

Bannmästarna uppträdde oftast som myndighetspersoner gentemot banvakterna. Hej och du förekom aldrig dem emellan. Inte heller mellan stationsinspektörerna och banvakterna. Däremot mellan banvakterna och stationspersonal av lägre rang, sk stationskarlar.

Trots allt – när banvaktsepoken upphörde var det med saknad man lämnade stugorna och lät sig centraliseras.

3/6 1976

Jo, det blev Cal Gustf nu också

3-6-76

NORDMALING (VK)

Tidsprogrammet drogs över, men i rätt ände, när kung Carl Gustaf på tisdags-
eftermiddagen kom till Nordmaling. De fyra helikoptrarna med majestätet och hans
följe landade nämligen på Levaråkern tio minuter före utsatt tid. Sällskapet togs
emot av kommunfullmäktiges ordförande K-G Wilhelmsson, som redan i sitt väl-
komsttal passade på att hälsa kungen välkommen åter tillsammans med drottning Sil-
via.



● Kungen frångick inte tradi-
tionen i Nordmaling. Det blev
Cal Gustf på minnesstenen.

Den avstängda Kungsvägen och
torget i Nordmaling kantades vid
kungens ankomst av tusentals män-
niskor, bl a ca 1000 elever från
grundskolan och förskolorna. Efter
K-G Wilhelmssons tal, där han
presenterade kommunen överläm-
nade Karin Hansson ett elevarbete
med ytterligare information om
Nordmaling. Att barn från kom-
munens skolor bar fram blommor
till kungen och i sitt tacktal ut-
tryckte han sin glädje över att så
många kommit för att hälsa honom
"denna vackra vårsommar dag".

K-G Wilhelmsson ledsagade där-
efter gästen till kungsstenen, där
Gustaf V och drottning Victoria
för bra precis 55 år sedan skrev
sina namn. Med en kommunal
tuschkpenna fullföljde kungen nu
traditionen och tecknade sitt väl-
kända "Cal Gustf" på stenen.

Avskedskram

På väg till bilen för fortsatt färd
mot Olofsfors uppvaktades han av
konsthandverkaren Maud Näslund
i Högländ, som överlämnade en li-
kadan nattväska av gammal väs-
terbottnisk modell som hon tidigare
skänkt till förra kungen. Bland öv-
riga presenter från Nordmalings-
borna märktes manschettknäp-
par med slaggstenar från Olofsfors,
vilka föräddes kungen av guld-

smeden Haeggman. En rejäl av-
skedskram från Nordmaling hann
också 16-åriga Jenny Knecht leve-
rera innan kungen klev in i bilen.

Mamma på film

Vid Olofsfors bruk togs kung
Carl Gustaf emot av disponent P O
Schenström, som ledde visningen
av bl a smedjan. Kungen föreföll
bytte några ord med ett par av de
anställda. Ute på gården bjöds på
förfriskningar, som dock kungen
avstod från medan hans uppvakt-
ning passade på att läska sig och
knapra pepparkakor. I ett garage
som för dagen möblerats om till
filmsal berättade sedan amanuens
Karin Eriksson om Olofsfors som
kulturminnesmärke och i en film
om gamla Olofsfors fick kungen
bl a se sin mor, prinsessan Sibylla,
under hennes besök vid bruket.

Kungen hyllades sedan ännu en
gång av ortsborna med Kungssång-
en och hurrarop innan han med
sitt följe promenerade genom
Olofsfors till den väntande heli-
koptern som kl 17.10 lyfte honom
vidare på Eriksgratan.

GÖRAN
ZACKARI



Helikopter-olyckan 5/6-76

En av de dödade från Nordmaling

NORDMALING (VK)

Vid den svåra helikopterolyckan vid Köjavi-ken i Ångermanälven på torsdagskväll förolyckades flottningsschef Nils Erik Näslund, 49 år Järv-ed, och skogsmästare Karl-Erik Bergström, 29, från Bredvik i Nordmaling.

Bergström är son till hemmans-ägare Hadar Bergström och hans maka Lisa i Bredvik. Vid olycks-tillfället var han tillsammans med flottningsschef Nils Erik Näslund vid Mo och Domsjö ute för att spana efter flyttimmer i Ånger-manälven. Bergström skulle börja en ny anställning vid Mo och Dom-sjö och var bara på tillfälligt besök för att närmare studera sin blivan-de arbetsplats. Han skulle ha till-trätt en ny tjänst vid bolaget ome-delbart efter semestern. Nu sluta-de det hela i tragedi.

● FYRA METER

Det fanns vid olyckstillfället tre personer ombord på helikoptern, förutom de två förolyckade heli-kopterns pilot. Denne lyckade ta sig ur flygkroppen och upp till ytan medan Näslund och Bergström blev kvar på fyra meters djup. De hade inte lyckats frigöra sig från maskinens säkerhetsbälten och mycket tyder på att de skadats svårt redan när maskinen slog ned mot vattnet. Kanske omkom de omedelbart.

De förolyckades kroppar har förts till Umeå för obduktion, närmast för att få klarhet i själva dödsor-saken.

Karl-Erik Bergström tjuasades av skogsbruket redan under uppväxt-åren, fortsatte sina studier och för-kovrade sig till skogsmästare. Nu hade han en tid innehaft skogsmäs-tareanställning i Sveg i Härjedalen åt Iggesunds Bruk och skulle tillträda den nya tjänsten vid Mo och Domsjö efter semestern.

● TILLFÄLLIGHET

Flygningen efter Ångermanälven var uppenbarligen en ren tillfällighet och närmast för att bekanta sig med sin nya tjänst. Bergström var en mycket uppskattad och red-bar person, som hunnit skaffa sig

många vänner i sin omgivning. Och han glädde sig mycket åt det nya arbetet som samtidigt skulle föra honom närmare sina anförvanter i Nordmaling.

Som närmast sörjande står för-utom föräldrarna, två bröder samt fästmo i Umeå.



● Skogsmästare Karl-Erik Bergström, 29, som omkom vid heli-kopterolyckan intill Kramfors.

Nordmalings andra pensionärsförening 11-6-76

NORDMALING (VK)

Vid en sammankomst på onsdagen bildades Nordmalings pensionärsförening PRO. Därmed har centralorten två pen-sionärsföreningar. Som bekant lämnade Nordmalings pen-sionärsförening riksorganisationen 1974. Ordförande i den nya föreningen — som vid starten fick ett 20-tal medlem-mar — blev Linnea Bodell.

Övriga i styrelsen blev Agda Eriksson, Ingeborg Dahlin, Hilmar Hörnström och Ivar Öberg. Stu-dieorganisator blev Filip Kasthed. Revisorer Frida Sjöström och Mal-te Liljedahl.

Vid sammankomsten repre-sen-tades riksorganisationen av di-striktsordförande Selim Lodin. En-ligt vad som framkom vid mötet har många pensionärer väntat på att denna nya PRO-anslutna för-ening skulle bildas. Nordmalings pensionärsförening, som bröt med PRO, betecknade man som en kam-ratförening.

Ordförande i Nordmalings pen-sionärsförening, som har närmare 400 medlemmar, är Hjalmar Ström-dahl, Långed. VK ringde upp och frågade vad han tyckte om att det blivit två konkurrerande förening-ar?

— Ingen fara, menade Ström-dahl.

Men varför lämnade ni PRO?

— Jo, vi ansåg oss inte få någon större hjälp från PRO och att vi inte hade råd att sända större de-len av vår medlemsavgift på 20 kr till riksorganisationen. Vi har nog med att ge våra medlemmar ute i byarna resebidrag när vi har våra träffar och sen behövs det allt lite pengar om man skall kunna hålla igång en förening.

Rundviksterräng 5/6 - 76

På torsdagskvällen var det Rundviks tur att arrangera terrängtävling som ingår i Nordmalings kommunserie. I kraft av hemmabana samlade också rundviksborna flest poäng, 561 medan Nordmaling fick ihop 518 och Norrfors/Brattsbacka 426. Banorna gick i Manhemsterrängen i stort sett efter elljusspårarnas slingor. Det var ganska så tungsprunget genom att underlaget till stor del består av bark och spån. 146 tävlande och 48 motionärer ställde upp.

Totalt är Nordmaling fortfarande i täten. Man har 1.005 poäng men det skiljer bara 30 poäng till Rundvik som har 975. Norrfors/Brattsbacka har 852 men där har man hemmabana nästa gång och då brukar man springa "man ur huse". Så vi får väl se hur slutresultatet se småningom blir. I Brattsbacka tävlar man 11 juni och sedan 18 juni i Norrfors.

Hans Persson, Rundvik vann seniorklassen tre sekunder före Tord Agestedt, Nordmaling. Hans Nordlund, Rundvik vann ÅO-gruppen. YO resulterade i vinst för Lennart Blomkvist, Nordmaling. Ture Jakobsson Rundvik-Lögdä var snabbast bland veteranerna. Nordmaling hemförde nio grensegrar Rundvik-Lögdä fick sju och Norrfors-Brattsbacka fyra.

Resultat:

Yngre oldboys 5000 m. 1) L Blomkvist, N-ling 15.41 2) S Edlund, N-B 15.43, 3) O Lundgren, N-ling 17.41 4) L Hägglund R-L 18.28 5) B Lundberg N-ling 18.57.

Äldre oldboys 5.000 m. 1) H Nordlund R-L 18.02 2) J Wallrud, N-ling 18.17 3) T Johansson, N-B 18.21 4) A Sundkvist, N-B 18.24 5) L Strömberg, N-ling 18.43

Veteraner 5000 m. 1) T Jakobsson, R-L 18.11 2) R Gustavsson, N-ling 3) T Johansson, N-B 18.21 4) A Sundkvist, N-B 18.24 5) I Strömberg, N-ling 18.43.

Veteraner 5000 m. 1) T Jakobsson, R-L 18.11 2) R Gustavsson, N-ling 19.11 3) T Johansson, N-B 19.47 4) V Andersson, do 20.17 5) S Johansson do 20.59 6) V Johansson do 21.27.

Äldre oldgirls 2000 m. 1) S Andersson N-B 9.11.

Damer vet. 2000 m. 1) B Hellman N-B 12.30 2) E Moerö N-B 14.50 3) K Almström N-B 16.09.

Herrar sen. 5000 m. 1) H Persson R-L 15.36 2) T Agestedt N-ling 15.39 3) H Häggström N-ling 16.24 4) R Söderström N-B 16.40 5) L Engblom N-ling 16.54 6) G Häggström N-ling 8) S Björklund, N-B 17.24 9) H Eriksson, R-L 18.25 10) H Johansson, R-L 18.27.

Pojkar 60-61 2000 m. 1) G Lindahl N-ling 7.51 2) A Boberg R-L 8.07 3) T Andersson, N-B 8.22 4) O Edlund, R-L 8.20 5) B Melinder, R-L 8.30 6) S Nilsson, R-L 8.48 7) L-A Karlsson R-L 8.54 8) R Tjernström, N-ling 9.00 9) A Dewall R-L 9.21.

Flickor 60-61 2000 m. 1) J Jonsson, R-L 9.24 2) R Bäckström, N-ling 9.45 3) B Bäcklund, R-L 10.12, 4) C Backlund, R-L 10.46.

Damer sen. 2000 m. 1) B Moström, N-B 9.52 2) A Bäckström, N-ling 10.30 3) L Udd, R-L 10.57.

Yngre oldgirls 2000 m. 1) G Burström N-ling 9.37 2) S Lundgren, N-ling 10.59 3) G Johansson, N-B 12.09.

Pojkar 62-63 1500 m. 1) J Meyer, R-L 5.20 2) M Bäckström, N-ling 5.26 3) M Vesterlund do 5.59 4) K Hortell R-L 6.23 5) M Persson, do 6.25 6) P Eriksson, do 7.39, 7) R Andersson, do 7.44.

Flickor 62-63 1500 m. 1) A Westman R-L 6.05 2) M Möller, do 6.25 3) L Johansson, N-ling 7.06, 4) Nyström, N-B 7.09.

Pojkar 64-65 1500 m. 1) J Jakobsson N-ling 5.45 2) B Strelert R-L 5.46 3) A Andersson, N-B 5.47 4) M Thurdin, R-L 5.59 5) D Eriksson, R-L 6.11 6) G Agestedt, N-ling 6.19 7) H Boberg, R-L 6.28 8) A Östensson, N-ling 6.32 9) P Österberg, N-ling 6.34 10) S Edlund R-L 6.36 11) K-E Ekman, R-L 6.37, 12) N Sandström N-ling 6.46 13) U Nilsson, R-L 6.47 14) O Palmgren N-ling 7.04, 15) K Nykönen, N-ling 7.07, 16) M Gustavsson, N-ling 7.19, 17) L-G Jonsson, N-ling 7.24, 18) R-G Persson, R-L 7.50.

Flickor 64-65 1500 m. 1) K Lundgren N-ling 6.30 2) S Viklund, R-L 6.41 3) A Nilsson, R-L 6.55 4) J Åberg R-L 6.58 5) J Nordlund, R-L 7.00 6) S Lundberg, N-ling 7.26, 7) B Bertilsson, N-B 7.32 8) S Salomonsson, N-B 7.59, 9) A Hägglund, N-B 8.23, 10) A Houtari, R-L 8.25.

Pojkar 66-67 800 m. 1) J Viklund, R-vik 2.25 2) M Burström N-ling 2.30 3) A Jonsson, R-vik 2.34 4) U Eriksson, N-ling 2.35 5) K Jakobsson, N-b 2.42 6) J Boberg, R-L 2.43, 7) N Oskarsson, N-ling 2.47 8) T Ögren, R-L 2.52, 9) A Olsson, N-ling 2.54, 10) A Houtari, R-L 2.56 11) K Jonsson, R-L 3.00, 12) H Kölvik, R-L 3.04, B-E Jonsson, N-ling 3.04, 14) K Eriksson, R-L 3.05, 15) S Stigenlöv, N-ling 3.08, 16) E Leonardsson, N-ling 3.10 17) H Wedman, R-L 3.21, 18) M Lundström, R-L 3.24, 19) M Nykvist R-L 3.29.

Flickor 6-67 800 1) H Persson, N-ling 2.36 2) A Söderström N-B 2.42 3) A Lundgren, N-ling 2.43, 4) A Hortell, R-L 2.47 5) M Bäckström, N-ling 2.47, 6) A L Hägglund, R-L 2.52, 7) M Wård, R-L 3.08, 8) M Sjögren, R-L 3.11 9) P Bertilsson, N-B 3.15.

Flickor 68-69, 1) M Agestedt, N-ling 3.07 2) S Holmberg, N-B 3.23, 3) E Jonsson, N-ling 3.27, 4) A Karlström, do 3.44 5) S Moström, N-B 5.11.

Flickor 70-71, 1) E Burström, N-ling 3.54.

Pojkar 68-69 80 m. 1) J Andersson N-B 2.58 2) K-O Öhlund, R-L 3.03, 3) P Gustavsson N-ling 3.05 4) M Jonsson, R-L 3.09 5) M Johansson, N-B 3.13, 6) A Nykänen, N-ling 3.16 7) H Kyllönen, R-L 3.21, 8) H Kyllönen, R-L 3.26, 9) F Lundström, R-L 3.27 10) T Lundström R-L 3.34.

Pojkar 70-71 800 m 1) J Karlström, N-ling 3.32 2) B Hortell R-L 4.23 3) P Näslund, R-L 4.54, 4) M Karlström, N-ling 5.48.

Alexandra Johansson, Rundvik. På Nordmalings sjukhem avled på pingstdagen fru Alexandra Johansson, född Molin, Rundvik. Hon var 91 år. Närmast sörjande är tre barn, Alice, arbetsförmedlingsföreståndare, Nordmaling, Gustaf Robert, föreståndare, Rundvik och Torsten, ingenjör, Stockholm, svärdotter, barnbarn och barnbarnsbarn samt en syster.



Fru Johansson var född i Lögdä. Kom att gifta sig med fabriksarbetaren Oskar Johansson och blev bofast i Rundvik. Där kom hon i hela sitt verksamma liv att ägna sig åt omsorgerna om hemmet och de sina. Redan 1936 gick maken bort och "Zandra" Johansson ställdes ensam med sina barn. I ungdomsåren kom hon med i IOGT-logen Manhems Stjärna och var aktiv i logens verksamhet.

August Östlund, Rundvik. På Nordmalings sjukhem avled natten till tisdagen förra snickaren August Östlund, Rundvik. Han var 79 år. Närmast sörjande är maken Irene, född Samuelsson samt fem barn. Wilvan, kokerska, maka till förra byggmästaren Alfred Johnson, Nordmaling, Stig, kamrer, Örnsköldsvik, Bertil, verkmästare, Örnsköldsvik, Karin, maka till kamrer Anund Andersson, Överhörnäs och Ulla, maka till bankman Gösta Ahlbäck, Hudinge, svärdöttrar och barnbarn.

Östlund var född i Rundvik och började i unga år att arbeta vid sågverket. Kom sen in vid masonitfabriken och var snickare fram till sin pensionering. Han var känd som en skicklig yrkesman. De senaste åren har Östlund varit svårt sjuk. Han var religiöst sinnad och sedan många år ansluten till Nordmalings baptistförsamling.

9-6-76



70 år i dag,
Körda, förra tjäns
temannen vid ma-
rinen Hilding Gu-
ting, Nordmaling.

5/6 1976

5/6 1976

Juni 1976

†

Mitt allt, vår Son och Broder
Karl Erik Bergström
* 2/10 1946 † 3/6 1976
har hastigt lämnat oss, släkt och många vänner i out-säglig sorg.
Bredvik, Nordmaling den 8 juni 1976

MARGARETA
Mor och Far
Rolf och Anita
Lars
Matts Rune och Inger

Tvivla ej på under längre,
Denna vårdag visar klart:
Människan kan brytas ned
Till stoft och ändå leva.

Jordfästningen sker i Nordmalings kyrka lördagen den 19 juni kl 12.00.

60 år lördag 19 juni kyrkoherde
Gunnar Lodin, Nordmaling.
Han är född
i Björna. Präst-
vigdes för Luleå
stift 1945. Fick
sitt första förord-
nande i Käge och
var sen i Byske
Vindeln, Sävar,
Fällfors, Jörn,
Nordmaling,
Granö och Björ-
na innan han
blev komminister
i Nysätra och
senare Fällfors. 1960 fick han kom-
ministertjänsten i Tavejsjö och blev
där i nio år. 1969 utsågs han till
kyrkoherde i Nordmaling. Under
åren 1958 – 1970 var Lodin Luther-
hjälps stiftsombud och var under
den tid bl a på Lutherhjälps
uppdrag i Jugoslavien för att följa
stiftets hjälpverksamhet för den
lutherskt slovenska kyrkan. På fri-
tiden är sommarstugan ute i Jäms-
klubb en kär tillflyktsort för lörda-
gens jubilar. Noteras bör även att
Gunnar Lodin är en varm vän av
Israel och har varit resledare för
11 resor dit ner och att det nästa
år blir en ny resor dit ner.

15/6 1976



RUNDEVIKSVÄRKEN:
Innelligande fartyg 9/6: m/s Berg-
ön lastar 600 ton masonite och 525
tbnm trävaror till Dordrecht samt 460
ton masonite till Shoreham. Avgår
9/6.
m/s Christina lastar 1200 tbnm trä-
varor till Shoreham och 900 tbnm till
Antwerpen anländer 10/6 och avgår
11/6.
Dessutom inväntas ej namngiven
rysk tankbåt med 4 500 ton eldnings-
olja från Klaipeda.
15/6: m/s Alexandra lastar ca 2 200
tbnm trävaror till Pinn Wharf.
17/6: m/s Harlesiel lastar ca 2 500
tbnm trävaror till St. Malo.
22/6: m/s Magdalene lastar ca 2 250
tbnm trävaror till Lübeck.

9/6 1976

90 år



Nittio år pingstdagen 6 juni fru
Anna Flodin, sjukhemmet, Nord-
maling.

Hon är född i Brattsbacka. Där
växte hon upp och blev kvar hela
sin verkamma del av livet. Hon
gifte sig med skräddarmästaren Nes-
tor Flodin och blev med åren mor
till fem barn av vilka fyra är kvar i
livet. Maken drev på sin tid en rätt
stor rörelse. Dessutom hade de jord-
bruk att sköta. Skötseln av fäderne-
gården och allt vad därtill hör kom
till stor del på fru Flodins lott. En
av sönerna övertog på 1940-talet hem-
manet. Maken avled 1953.

Sedan 10 år är fru Flodin invalidi-
serad och vårdas på Nordmalings
sjukhem. Men andligt sett är hon
vital för sin ålder. Berättar minnen
från gången tid. Minns bl a när hon
– buren av fadern bonden Efraim
Eriksson – 1889 var och såg det första
tågsättet på norra stambanan tuffa
förbi Brattsbacka.

5/6 1976

Vattnet tryter i Nordmaling

NORDMALING (VK)

Nu börjar det bli ont om vatten i Nordmaling. I en annons
i lokaltidningarna kungörs bevakningsförbud fr. o. m. 4
juni. Förbudet gäller de abonnenter som får sitt vatten från
det kommunala vattenverket samt för Nyåker. Här får man
nu inte längre bevattna sina gräsmattor och dylikt med led-
ningsvatten.

Men är det den nederbördsfattiga
våren som förorsakat detta och
finns det risker för ransonering
längre fram i sommar?

Nej det tror jag inte, säger kom-
munkamrer Harald Brännlund.
I första hand ser vi från kommu-
nalt håll annonsen som en försik-
tighetsåtgärd. Vi vill göra folk
uppmärksamma på att inte slösa
vid vattenanvändningen. Anled-
ningen är inte den torra våren i
och för sig även om den gjort att
förbrukningen ökat. Vi bör också
komma ihåg att det byggs ett 40-
tal nya villor varje år och de bi-
drar verksamt till en kraftigt ökad
vattenförbrukning.

LÄCKOR

Bevakningsförbudet orsakas av
att man haft en hel del småläckor
på ledningssystemet. Dessa har va-
rit svårlokaliserade. Den kalla vå-
ren har gjort att tjälen tagit lång
tid på sig att försvinna ur marken
och det har även förorsakat led-
ningsläckor.

På Levaråker finns i marken
något slags material som på män-
ga ställen angripit rören. Man har
hittat vattenrör med hål stora som
kaffekoppar. Ändå är ledningarna
av gjutjärn lagda så sent som 1963.
Någon risk för att hela systemet
skall behöva tas upp eller byggas
om är det lyckligtvis inte.

Ute i Floren har man i den se-
nast borrade vattenreservoaren
haft en hel del bekymmer med en
av pumparna. Uppfordringen av
vatten från källan till reningsver-
ket fungerar inte som den borde.
Källan har ett rikt vattentillflöde
och den ger oss en betryggande
vattenreserv, berättar Brännlund
vidare. Så mycket att vi kan till-
låta gräsmattebevattning är det
dessvärre inte. Om folk tänker sig
för lite vid vattenanvändningen så
blir det inga problem längre fram
i sommar även om tonkan skulle
fortsätta.

PER-AXEL SUNDBOM



GRÄSMYR



TRÄFFPUNKTEN FÖR ALLA ÄLDRA

PREMIÄR Pingstaften 5 juni kl. 21.00—01.00. Lägre entré före kl 21 — Dans på två banor



Logdans
För de moderna tonerna svarar
succébandet från i fjol

Tord Janzéns

Skellefteå

Serving

Tombola m. m.

DAMERNAS

HALVTIMME

Mogen dansmusik på den mysiga
timmerlogen till



ALDOR ÖSTMANS

Välkommen till säsongens första dans!

Gräsmys hembygdsförening

4/6 1976

"Lördags" från Nordmaling

NORDMALING sjölar för ovan-
lighetens skull en huvudroll i ett
TV-program ikväll. Det är TV 2:s

redaktion för barnprogrammet
"Lördags" som i anslutning till
kung Carl Gustafs Eriksgata i
Västerbotten försökte skildra för-
beredelser och stämningar i kom-
munen inför besöket. TV-teamet
har bla filmat den hektiska timme
kungen tillbringade i Nordmaling
och Olofsfors, och intervjuer har
gjorts med kommunalpolitiker,
skolbarn m fl. Materialet från
Nordmaling har klippt ihop med
andra filmsevenser från olika
sammanhang där kungen figurerat,
och resultatet har blivit ett halv-
timmeslångt program som serveras
tittarna i TV 2 kl 18.00.

BILDEN: Programledaren för
"Lördags", Marianne Gillgren, in-
tervjuar kungen före avfärden från
Olofsfors.



80 år torsdag 10 juni fru Hanna
Asberg, Kråken, Nordmaling, make
till framlidne båttvyygeren John As-
berg.

Hon är född i
Mjömyran vid
grannbyn Öre. I
unga år lärde hon
sig till sömmerska
och var på Norr-
byskärs och sydde
i fem år innan
hon 1919 gifte sig
och blev hofast i
Kråken — då en
väglös by. Make
var maskinist och
delägare i bogser-
båten Hera. Sommartid var han un-
der långa tider borta och det kom
till stor del på fru Asbergs lott att
sköta hem och kreatur samt den med
åren växande barnskaran.

Hanna Asbergs liv har varit fyllt
av arbete. Förutom att man hade ett
par kon drev makarna under en
följd av år ett rätt stort hönseri.
Höll sig med 6—700 djur. Under ti-
den på Norrbyskärs var fru Asberg
aktiv inom IOGT. Hon är religiöst
sinnad och har sedan ett 30-tal år
varit aktiv medlem i Kråkens mis-
sionsförsamling.

För fyra år sedan blev fru Asberg
änka. Själv är hon för sin ålder och
med tanke på de värv hon fått ut-
föra rätt pigg och vital.



75 år i dag, ons-
dag, före sjö-
mannen och stu-
variärbetaren
Klas Widmark,
Öre, Nordmaling.



JORDEFASTNING

— I Nyåkers gravkapell jordfästes
på pingstlördagen hemmansägaren
Oskar Landström, Aliden, Nyåker.
Officiant var kyrkoadjunkt Herbert
Andersson. Vid graven talade bla.
Bengt Blomqvist, Hörnäs och Evert
Molin, Tallberg. Minnesstund hölls
i kyrksalen. Där förekom solosång
av fru Mabel Andersson och kyrko-
adjunkt Herbert Andersson. Dess-
utom sjöng systerarna Karin, Kristin
och Kerstin Holmlund, Aliden.

I form av minnesblommor gavs 50
kr till förmån för EFS mission.

VIGDE

I Nordmalings kyrka vigdes på
pingstaften herr Rolf Öberg, Rundvik
och barnsköterskan Hjördis Käck och
vaktmästare Leif Carlström, Sunds-
vall och sjukvårdsbiträdet Berit
Käck. De två brudarna är döttrar
till hemmansägare Oscar Käck och
hans maka Helga, född Levander,
Aspeå, Lögdeå. Vigselförrättare var
prosten Sigvard Spinnell, Luleå. Os-
car Käck sjöng efter akten solo från
läktaren.



En småföretagare får hugga in själv även i fabriken.
P O Öberg inspekterar här en nitmaskin.

USA-framgångar för företagare i Nordmaling

Kommer Sanera Projecting AB i Nordmaling att expandera? Ja, det är inte omöjligt, säger Per-Olof Öberg, ägare till företaget. För någon tid sedan var han i USA för att demonstrera sin oljelänsa, Expandilänsan, för press, oljesaneringsexperter och andra speciellt inbjudna gäster. Arrangörer var hans amerikanska agenter Whittaker Corporation, La Mesa, Californien. Visningen blev framgångsrik och det är de order som nu kommit in som lett till ett par nyanställningar i företaget. Förrätter orderingen som hittills ligger en utbyggnad i sikte och Öberg har redan så smått börjat planera för detta. Ritningar har beställts.

Pressvisningen blev en mycket stor framgång för Öberg och hans länsa. Demonstrationsplatsen var Chesapeake Bay utanför staden i staten Maryland. Ett par helikoptrar, en kryssningsbåt och ett antal större och mindre motorbåtar deltog i visningen.

BERÖM I WASHINGTON POST

Enligt Washington Post skötte sig Expandilänsan mycket bra. Den vred sig inte under utläggningen och den snurrade inte runt. Den visade mycket god flytförmåga. Herbert M. Sachs, direktör för Maryland Water Resources Administration (huvudansvariga för skyddet mot oljeföroreningar etc i staten) sade att han rest mycket för att finna en bra länsa. Under ett par år har olika typer undersökts. Tidigare i år hade han så gott som köpt en annan länsa. Efter visningen av Expandi menade han dock att den svenska länsan var den hittills bästa han sett. Han räknar med att beställa 1.200–1.500 meter länsa, en order på ca 1–1,5 miljoner om den kommer till stånd. Även tidningarna The Sun, Baltimore och Washington Star berättar om visningen. Man är mycket imponerad över hur snabbt och smidigt länsan kunde läggas ut. Det tog ungefär 20 minuter från det att det arrangerade oljeutsläppet upptäcktes och inrapporterades till dess att helikoptrar hade levererat länspekaten på vattnet och små motorbåtar dragit ut länsorna

och utveckling av så kostnadskrävande objekt som den Sanera systemet. Det egna kapitalet förslår inte långt i sådana sammanhang. Kreditgivande myndigheter och instanser verkar vara mer benägna att satsa på stora företag än på småindustrier.

ALASKA-LEVERANS

I dagarna levereras per flyg 150 meter länsa till Alaska. Det är första delen av en order på 500 meter till en oljeplattform. Resterande 350 m skall sändas per båt före semester. Det är den större sk 45-tumslänsan som skall ligga i beredskap ombord på plattformen. Under tiden vi satt och samtalar med Öberg kom ett samtal från Flekkefjord i Norge där man beställde 400 meter av den lilla 30-tumslänsan vilken skall läggas i beredskap ombord på en nybyggd norsk tankbåt. Den ordern låg i storleksordningen 40.000 sv kronor.

OMSÄTTNING

Sanera-Projekt AB grundades 1971. Omsättningen har på senare tid ökat. De första åren låg den omkring miljonen, men för 1976 pekar prognosen på 1,5–2 miljoner. Närmare 80 procent av tillverkningen går på export. Största inhemsk kund är Svenska kustbevakningen som köpt ca 25.000 meter länsa hittills. Antalet anställda är fn sju men ytterligare en eller ett per man kommer att anställas efter semester.

P. A. SUNDBOM

runt den fingerade haveristen, kryssningsvåten Harbour Queen. Washington Post berättar även om den svenske uppfinnaren av länsan. Hur han trots ett språkhandikapp ivrigt gestikulerande försökte undervisa auditoriet.

ÖKAD ORDERINGANG

Har då USA-resan gett något resultat? Ja, berättar Per-Olof Öberg, hittills har det kommit in order för omkring 250.000 kronor från USA. Dessutom har förfrågningarna ökat kraftigt. Sedan hoppas han mycket på Maryland-ordern som skulle betyda full sysselsättning året ut och mer än det vid Levar-fabriken. Värde av de förfrågningar som hittills kommit ligger i storleksordningen 5–6 miljoner men alla kommer givetvis inte att resultera i avslutade affärer.

AGENTFÖRSÄLJNING

Marknadsföringen av länsan är huvudsakligen uppbyggd på agenter. Fn har Sanera ombud i bl a Skandinavien, USA, Västtyskland, Holland och Österrike. Huvudagenten finns i Norge. Vidare säljs länsan genom en mängd underagenter. Marknadsföringen är lite knepig när man bor i Nordmaling och skall sälja en produkt där praktiskt taget hela världen utgör kundunderlaget. Det blir långa och dyra resor för en småföretagare från Norrland. Sedan tillkommer språkproblemet. P O Öberg har dock ofta med sig sin norske huvudagent Hans A Mathiesen, Oslo som tolk. När oljelänsan skall demonstreras första gången för en ny agent eller kundkrävs alltid Öbergs närvaro. Förutsättningen för en framgångsrik försäljning är att visningen blir effektiv och övertygande.

FRAMTIDSPLANER

Hur ser då planerna för framtiden ut? Den gode PO har inte slagit sig till ro trots framgångarna i USA. Nya produkter och utvecklingar av de hittillsvarande är ständigt aktuella. En ännu större länsa än de två typer som nu görs finns bland projekten. Den skall i så fall vara oceangående och blir dubbelt så stor som den fn största. På förpackningssidan finns fortfarande oerhört mycket att göra. Containers för lagring av länsor på kajer, ombord på tankers och oljeplattformar är nu färdigkonstruerade och har börjat levereras. Rullverk projekteras. Men all utveckling är dyrbar och Öberg sticker inte under stol med att det är svårt att få fram pengar.

SVART MED KAPITAL

Det är besvärligt för en småföretagare att skaffa fram tillräckligt med kapital för marknadsföring

12/6 1976

12/6 1976



Vår kära Pappa

**Olov Gottfrid
Olofsson**

* 19/7 1894 † 10/6 1976

har hastigt lämnat oss, barn, syskon, släkt och vänner i djup sorg och saknad.

Nordsjö, Norrfors den 10 juni 1976

**Gunborg och Valter
Göte**

Far var gammal, trött och sliten
Av så många levnadsår
Då kom det ett bud från ovan
som vi alla en gång får
Och som är den bästa gåvan
När oss älderdomen når.

Jordfästningen äger rum i stillhet.

14/6 1976

14/6 1976



Vår kära Mor, Mormor och
Farmor

**Alexandra
Johansson**

* 2/4 1885 † 6/6 1976

har lämnat oss i djup sorg och saknad.

Rundvik den 12 juni 1976

**Alice
Torsten**

Gustaf och Berit
Barnbarn, Barnbarnsbarn
Syster, övrig släkt och vänner

Att dö är seger
inte nederlag
Det lyser över bergen
natt har blivit dag.
Sörj inte den som
äntligen är fri
Och frukta ingenting
ty Gud är liv.

Jordfästningen har ägt rum i stillhet.

14/6 1976

14/6 1976

DÖDSFALL

Olov Gottfrid Olofsson, Nordsjö. Hemmansägaren Olov Gottfrid Olofsson, Nordsjö, Norrfors, avled hastigt på torsdagen på hemväg efter besök i Norrfors.

Olofsson var född i Nordsjö, Norrfors. Den gård han övertog av sina föräldrar bebodde och brukade han hela sin levnad. Han var en hemmets man. Han var också känd som en duktig jordbrukare och timmerdriva-Olof var änkan nedan i juli re. Närmast sörjande är två barn 1975.

14/6 1976

14/6 1976

LÖGDEÅ

Sommarider fr. tisdag 8 juni
Månd–fred. 9.30–17.00
Lördagar 9.30–13.00

DRESS

denim-jersey
i polyester,
mycket populär
nyhet.

Pris: 359:-

.....

Finns även i
DAM-DRESS
BYX- o. KJOL

Dessutom hos oss:

5% rabatt-
avdrag
på
alla köp över 100:-

**NYHETERNA VISAS
HOS ...**

Häggströms
MODEHUS

LÖGDEÅ-Tel. 0930/304 25, 303 09

Något på sidan av E4 men
alltid i centrum för modet.



8/6 1976

Norrfors på andra plats i snöstjärnan

NORDMALING (VK.)

Skolavslutningarna inom Nordmalings kommun följde i år traditionella mönster. I Nordmaling, Rundvik, Norrfors och Nyåker samlades man i respektive kyrkor. Bönhuset var samlingsplatsen i Lögdeå, Hörnsjö och Baggård medan Gräsmyr använde bespisningslokalen.

Lite extra högtidligt var det i Gräsmyr där läraren Börje Abrahamsson avtackades. Efter 23 år vid skolan flyttar han nu för att fortsätta sin lärarbana i Umeå. Avtackad blev även Curt Ahlberg i Nordmaling. Han har i mer än 25 år tjänstgjort vid Nordmalings skola. Nu blir Stöcke hans nästa anhalt. Ulla Lindberg har varit 10 år i Nordmaling och även hon flyttar. Till dessa tre överlämnade skolchefen Halvard Sidebo blommor som tack.

I Norrfors firade man att skolan kommit på andra plats i länet avseende avlagda snöstjärnprov. Genomsnittligt har 70 prov/elev avlagts. De två priser man fått från snöstjärnan för detta utlottades bland eleverna.

Egen ljudfilm hade femte- och sjätteklassarna i Nyåker gjort. Men när den skulle visas säckade projektorn ihop och man får samlas senare för att se den filmen. I stället avnjöt man det te och de smörgåsar som två av föräldrarna dukat fram.

Gemytlig stämning rådde även i Rundvik och Lögdeå. Sång och musik frumfördes av såväl de små som större barnen. Diplom i nutidsorienteringen delades ut i Lögdeå. Bönhuset i Baggård var välbesökt och även här bjöds musikalisk traktering av bl.a. 13-åriga Simon Dalsfelt som spelade på sin fiol.

I Hörnsjö däremot var det lite vemodigare. Visserligen blir skolan kvar fortsättningsvis men en del barn försvinner därifrån. Det gäller Hummelholms- och Torbölle-barnen som från nästa termin förflyttas till Gräsmyr. Skolan i Hörnsjö kommer att sakna barnen från dessa byar.

Genomgående hade många föräldrar mött upp varför alla samlingslokaler var välfyllda. Alla deltog med liv och lust i sommarsalmerna och då framförallt avslutningen med "Den blomstertid".

PER-AXEL SUNDBOM

Min älskade Make, vår käre Far, Morfar, Farfar och Svärfar

August Östlund

* 6/4 1897 † 8/6 1976

har i dag lugnt och stilla insomnat i tron på sin Frälsare, djupt sörjd och saknad av oss, släkt och vänner samt Nordmalings Baptistförsamling.

Rundvik den 8 juni 1976

IRENE	Nu slut är smärtan Du funnit
Wivan och Alfred	frid
Stig och Margit	men lämnat hjärtan som sak-
Karin och Anund	nar Dig.
Bertil och Dagny	
Ulla och Gösta	
Barnbarnen	

Jordfästningen äger rum i Nordmalings gravkapell lördagen den 12 juni 1976 kl 14.00, därefter minnesstund i Församlingsgården. Tänk på minnesblommor.

10/6 1976

Nordmalings- smycke

av silver med hyttslag
från Olofsfors bruk



Häggmans
Guldsmedsaffär

— Etablerad 1884 —
NORDMALING - Tel. 0930/100 45

Textilier från
Irené Vävare

Keramik
G. Hartman

samt många andra vackra
hemslöjdsalster och konst-
hantverk finner ni hos

Englunds

Hemslöjds AB
Nordmaling Tel. 0930/100 63

LÖGDEÅ

Välkommen till ett
av Norrlands ledande
modehus, dam- och herrmode

Något på sidan
av E4, men
alltid i centrum
för modet.

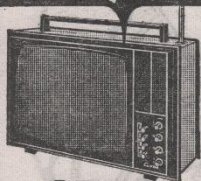
Häggströms
MODEHUS

LÖGDEÅ-Tel. 0930/304 25, 303 09
Något på sidan av E4 men
alltid i centrum för modet:

Bärbart / Prisvärt

Idealisk 2:a-TV för
nät/batteridrift.
Direktbild och -ljud.
Framåtriktat ljud.

LUXOR Avant



875:-

Prisbillig, färgglad
kvalitets-radio med FM.
Stor högtalare ger
bästa ljud.

LUXOR Luxorita



198:-

ÅSBERGS RADIO & TV

Kungsgatan 53 - NORDMALING - Tel 0930/102 35

— Härmed dubbar jag dig till stor laxfiskare. . .

— JAG MINNS det
som det vore i går.
Hur han kom med
långa kliv mot mej.
Sänkte sitt 12 fots
Hardy flygspö mot min
axel och sa "härmed
utnämner jag dig till
stor laxhuggare".
Bredvid mig låg stor-
laxen (9.4 kg) i döds-
ryckningar. Jag var 12
år. Räkna med att jag
var stolt när vi traska-
de hemåt.

Så berättar faktor
Greger Grundström,
(53) Olofsfors, om när
han dubbades av den
smått legendariske
sportfiskaren ryttmä-
stare Rudolf Hammar-
ström.

Det var på 30-talet – då
sportfiske var ett okänt
begrepp för de flesta och
i vart fall förbehållet ett
fåtal. Då arrenderade
ryttmästare Hammar-
ström av Nordmalings
ÅngsÅgs AB (Masonite
AB) den del av Lögdeäl-
ven som nu ingår i
Högåkers fiskevårdsom-
råde. Han hyrde hela
gården av dåvarande
faktorn August Sand-
ström i Högåker.

□ STORT

Där höll den pensio-
nerade militären stort
hov under några som-
marveckor. Dit kom
massor av prominenta
gäster. Bl a de i sportfis-
kekretsar kända brö-
derna Nils och Fred
Ahlund. Dit kom engel-
ska gäster, militärer och
doktorer, Carl Kempe
m fl. Hammarström var
ungkarl. Det var sällan
någon kvinna fick vara
med. Bortsett från
kockan förstås.

—Jaa så vitt jag kan
minnas var det bara ett
fåtal kvinnor som fick
äran att vara med. Ett
undantag kommer jag
ihåg. En engelsman ha-
de sin fru med men nu
var hon en mycket skick-
lig fiskare, hanterade
flugspöet som en hel
karl, berättar Greger
Grundström.

Han har sitt färdra-
hem i Högåker och kom



□ För en "lofeskilling"
per kväll bar Greger
Grundström ryggsäck och
spön.

på så sätt i kontakt med
ryttmästare Hammar-
ström.

— Pappa – Olof Grund-
ström – hjälpte ryttmä-
starn med att bygga en
fiskrök. Jag var där och
passade upp på småpoj-
kars vis och så blev det
att ryttmästaren, för en
"lofeskilling" (25 öre)
per kväll, städslade mig
som bärare.

Han brukade komma i
Herman-veckan (12 juli)
och var sen kvar en bit
in i augusti. Ryttmästare
Hammarström var som
nämns pensionerad mi-
litär och vid denna tid
redaktör för Svensk fis-
keritidskrift. Hade för-
månen att få sig till-
skickad olika slag av
redskap för testning,
spön, flugor, drag linor
m m. Det fanns således
massor med redskap att
hålla reda på.

□ Väl tilltagen ryggsäck

Rutinen var att vi gick
ut kl 19.30. Jag bar ryggs-
säcken och spön. Mat-
säckskorgen brukade
vara väl tilltagen. Alla
var vänligt stämda och
det var mycket lärorikt
att vara ute med gänget.
Jag var nog otroligt
frågvis. Var redan då in-
tresserad av floran. Frå-
gade om allt. Ryttnäs-
taren visste mycket om
blommor men kanske
jag var för frågvis för
till en jul fick jag en bok
om blommor.

I stort sett fiskade man
bara med flugor. När en
fisk var fångad var kväl-
len räddad. I samlad
tropp sökte man sig till
högkvarteret för fest.
Det var inga "kaggfiska-
re".

ibland gjordes utflyk-
ter till andra fiskeplat-
ser. Bl a minns jag att
ryttmästaren var en tur
till Holmön och fick där
en rekordstor harr. Tu-
rer gjordes även till Lule
älv och till laxälvar i
Norge.

□ Laxen vid Frösenhälet

En kväll, när jag var
ensam med ryttmästa-
ren, fick han på en stor
lax vid Frösenhälet,
strax nedanför Högåker.
Laxen gick ej att hålla.
Den tog för sig mer och
mer av linan. Det var ri-
sigt efter älven och han
kunde inte hålla efter.
Till slut gick laxen in
bakom en gammal tim-
merkista och där stod
den.

— Nu måste du hugga
den, sa ryttmästarn.

— Jag fick huggkroken
i hand och tog mig ut till
timmerkistan.

Där stod laxen. Turen
var på min sida. Jag fick
hugga den och kunde
landa den utan missö-
den. Det var ett stolt
ögonblick i mitt liv.

Som sportfiskare var
ryttmästare Hammar-
ström synnerligen nog-
grann. All fisk som fång-
ades vägdes.

Text och bilder
från Nordmaling:

**ANDERS
ÅSTRÖM**

b/c 1976

Så festar Nordmaling

- Söndag 11 juli: Högmässa, folkdansuppvising, dräktparad m. hembygdsdräkter. "Hem till byn" i Bredvik. Och så berättar Stig Holtan om ryska kriget 1809. Plats södra sidan av Öreälven vid Länged.
- Måndag 12 juli: Kul i parken. Husband Kjell Runes. Och här kommer Drudden och Krokodilen att besöka Nordmaling.
- Tisdag 13 juli: Kul i parken. Samma husband. Uppträdande av Nils Börje Gårdh och Gospel Generation. Trolleri av Jan Sundin.
- Onsdag 14 juli: Kommunmästerskap i mete på kajen. Nordmaling. Motionsbingo i Olofsfors och på kvällen kajdans till musik av Shilling Banco.
- Torsdag 15 juli: Hela parken sjunger i Nordmaling. Kristen kväll med mycket sång. Här planerar man även första delen av ett överraskningsprogram.
- Fredag 16 juli: Simtävlingar på lek och allvar i Hammarhallen. Utomhusteater. Tidspromenad runt Nordmalings samhällen. Del 2 av överraskningsprogrammet.
- Lördag 17 juli: Lions loppmarknad Torget Nordmaling. Övika harmonikar marscherar genom samhället och ger konsert i parken. Auktion i Lions loppmarknad. Final i överraskningsprogramserien. Stor hemvändardanskväll i Gräsmyr.
- Söndag 18 juli: Utomhugudsstjänst. Finaler i bl.a. Mo Open i tennis. Avslutning.



Järnäs klubb gästhamn – en fast punkt för långfärdsseglare att ty sig till.

Järnäs klubb oas för båtfolket

Den förra sommaren i ordningställda gästhamnen i Järnäs klubb blev redan första året populär bland båtfolket. Under semester-tid var det trångt i hamnen och man räknar med att i framtiden kommer Järnäs klubb att bli noga in-

prickad på långfärdsseg-larnas sjökort. Nu är det en ordentlig satsning naturvårdsenheten – med stöd av AMS 7 gjort därute. För närmare 400 000 har den gamla – av vinterstormar raserade 7 lotskajen byggts om och

förlängts. Allt beroende på storleken kan ett 15-tal batar få plats inne i hamnbassängen.

I land finns tappställe för vatten, toaletter, telefon m.m. Robusta eldstäder, bord och sittplatser har byggts bland hållarna.

Oro i Nordmaling för budgetöverskridande

Ett lugnt men ändå långt sammanträde hölls av kommunfullmäktige i Nordmaling på fredagkvällen. Frågan om ungdomslokal/personalmatsal utlöste en liten debatt liksom situationen inom barnomsorgen. Två interpellationer från Allan Bäckman, Nyåker, besvarades av skolstyrelseordföranden Knut Holmlund och sociala centralnämndens ordförande Erik Karlsson.

Kommunala bostadstillägget för pensionärer höjs till 6.000 per år för både makar och ensamstående från 1 juli. Vidare beslöt man att undersöka förutsättningarna för att inrätta ett pensionärsråd inom kommunen.

MARKLÖSEN

Vid behandling av ärendena om marklösen i Håknäs, Gräsmyr, frågade Allan Bäckman om det fanns några sådana planer även för Hörsjö. Emil Nyberg, Gräsmyr bygg-

nadsnämndens ordförande sade att man från det hållet skall vara lyhörd för de önskemål som kan framkomma. Vissa problem föreligger för Hörsjö eftersom där ej finns någon central va-anläggning.

Ungdomslokaler under högstadiet skall nu inredas. En referensgrupp fick i uppdrag att utarbeta riktlinjer för lokalernas utformning och användning. Frågan om personalmatsal för de anställda vilken kopplats samman med ungdomslokaler var också uppe till debatt. Den av kommunstyrelsen förordade lösningen som innebär utbyggnad i anslutning till bespättningslokalen antogs.

ORO FÖR BUDGETÖVERSKRIDANDE

Fem tjänster till blir det inom barnomsorgen. Viss oro framfördes att de budgetöverskridanden som tillståndet medför skulle återverka på andra grenar av den sociala verksamheten. Farhågor framfördes även att man beräknat barnunderlaget väl optimistiskt. Födelseltalen varierar mellan 50 barn (1970) som högst och 23 barn (1974) som lägst. Vikten av ett familjedaghem skall ordnas för byarna poängterades. I nästa budget kommer 15 platser att föreslås berättade Erik Karlsson, Rundvik och det betyder en fördubbling av nuläget.

Rödviksgården blir café igen. Bodil Olsson Sollentuna, får hyra gården för att driva café och försäljning av hemsjöld, det sistnämnda i samarbete med Mådvårdsgården.

VANTOLKNING

Ett par interpellationer berörde skolfrågorna resp. åldringsvården. Knut Holmlund, omtalade att en vantolkning måste ha skett betr. skolan i Hörsjö. Den har aldrig hotats av indragning. Däremot skall vissa elever omflyttas. Vad gäller möjligheten att transportera brattforsbarnen till Gräsmyr i stället för Nordmaling har föräldrarna sagt ett absolut nej.

Möjligheten att bygga pensionärsbostäder i tex Nyåker och Norrfors skall utredas. En är efterfrågan på sådana bostäder liten utanför centralorterna. Pensionärshem i yttre områden bör nog övervägas menade Erik Karlsson. Lägenheter i samhällscentrum ger betydligt bättre service. Evert Molin, Tallberg, ansåg dock att den lilla efterfrågan hittills kan bero på att möjligheten inte funnits att hyra pensionärlägenheter i Norrfors-Nyåker. Hans Dan, Ava, ville för sin del att hela kommunen skulle omfattas av undersökningen.

BYGGNATIONER

Lokaler skall byggas för Mellersta Norrlands kraftverk. Kostnaderna beräknas till 500.000 kronor. Valedningar och gator i Gräsmyr, Håknäs och Lögdeå kommer att anläggas för 200.000 kronor. I Hyngelsböle vid Kvarnforsen blir det en rastplats. Kostar kommunen 16.750 kronor. Resten 50.250 svarar staten för. Eftervården får kommunen sköta och den beräknas till tre dagsverken/år.

14/6 1976 P A SUNDBOM



Fullmäktiges ordförande K G Wilhelmsson överlämnar här klockan till Greta Nyberg. Curt Ahlberg och Henrik Johansson har fått svara ut medan Folke Nilsson väntar på sin tur.

Curt Ahlberg kommer att sändas av många, såväl källor, förtädrar som boende i Umeå, har sedan 1950 varit skolbarn, när han lämnar Nordmaling. P. A. SUNDBOM 15/6 1976

Guldur till veteraner i Nordmalings kommun

Fyra trojänare med mer än 25 års tjänst vardera inom Nordmalings kommun belönades med guldur vid fredagens fullmäktigesammanträde. KG Wilhelmsson, ordförande, noterade i sitt tal att det var två förtroendevalda och två anställda som blev belönade. Han tackade dem för deras insatser i och för kommunen.

De belönade är: Folke Nilsson, Rundvik. Åren 1950-1976 var han ordinarie ledamot av inkomsttaxeringsnämnden i Nordmalings kommun. Dessutom har han medverkat i fastighetsutvärdering i 8 år. Han har varit medlem i civilförsvarsnämnden 1948-62 och medlem i dåvarande Rundviks municip 1948-63.

— I Nordmalings kyrka jordfästes på fredagen före midsommarsnatten Nils Sundberg, Nordmaling. Officiant var kyrkoherde Gunnar Lodin. Fru Eva Ahlgren, Långed, sjöng solo före och efter akten.
Vid gravsten på Gamla kyrkogården talade bl a herr Henry Lundström, Nordmaling. Minneslund hölls i församlingssalen under medverkan av bl a kyrkoherde Lodin och Henry Lundström.

15/6 1976

14/6 1976 →

Axel Johansson, Järnäs. På Umeå lasarett avled på fredagen förra hemmansägaren Axel Johansson, Järnäs, Nordmaling. Han var 78 år. Närmast sörjande är en bröder, sväger, svägerskor och syskonbarn.

Axel Johansson var född i Järnäs på den gård han senare kom att överta. Järnäsides med arbetet hemmavid var han tidvis förtjän vid Mäsonite AB:s skogsavverkningar och var förmän vid flottning av virke från avlägsna platser efter kusten. Han blev änkan 1967 och överlät några år senare hemmanet till en systerson. Axel Johansson hade förmånen att få vara rätt pigg och vital fram till de sista veckorna. 15/6 1976

15/6 1976

Hemma hos en färgpoet

DISKRET. långt undanskymd från allfarvägen ligger byn, djupt inne i skogen. Längs E 4:an susar bilarna på sin väg söderut. Hur många tänker på att det måste finnas en by någonstans som gett platsen namn? På högra sidan blånar sjön intensivt och på vänstra annonserar personligt utformade fritidstomter sin existens. — Ångersjö väcker det några associationer?

Det borde det göra, eftersom därifrån kommer en av de å namnkunniga västerbottenskonstnärerna. Ortsnamnet på orten är enbart ett ögonblicksnotering av den förbryllande bilden.

Jag ville ta reda på verkligheten bakom namnet och blev mer överraskad än besviken. Med hjälp av kartan sökte jag mig längs avtogs- vägen åt höger som leder till byn med samma namn som sjön.

Det tar inte många minuter att komma dit, men överraskningen blir stor, när man plötsligt befinner sig i en miljö som inte förefaller att ha förändrat sig sedan urminnes tider långt innan laga skifte och storskifte. Det är mycket ovanligt att hitta sådana byar i Norrland. Här trängs alltjämt gårdarna längs bygatan som öppnar sig mot yttervärlden och som sedan sluter sig kring den vägen. Det blir ett sorts hit och häifrån — inget härefter. Är mer ovanligt är det att finna en by av det slaget som alltjämt är levande och verksam. Men så berättar Ångersjö att vara, levande, oförändrad, oförstörd — och nyktert skeptisk gentemot yttervärlden

Mitt i den levande bygden verkar alltjämt en av Västerbottens mest särpräglade konstnärer, i dag måhända äldrad, född 1905, autodidakt och med sitt första offentliga framträdande 1945, men alltjämt aktiv. Många och framgångsrika utställningar har han haft. Klas Engman. Han, som ser det livgivande ljuset strömma ner och bygga upp naturen omkring oss. Det är lätt att känna med honom när man besöker hans hemmiljö och sett ljuset som värmer solgläntan i skogen, där han växt upp och alltjämt lever. För honom delar verkligheten upp sig i små ljuspartiklar av regnbågsfärger som han fångar i sina penslar och fäster på duk och panna.

DIKTAR I FÄRG

Han tolkar verkligheten som små, små färgbitar och bygger upp den i egna bilder på nytt, liksom en världens skapare. Han är poeten som diktat i färg, yrkesmålaren som tröttnade på jobbet och började låta färgen nymna sin egen meddel.

Ofta kan ett enskilda ord vara nog för att ge honom inspiration till ett flammande bildverk. Ur hans penslar växer en spännande värld av ljusa, blonda färger. Fort-



Klas Engman framför den vägg där han håller på att bygga upp färgcollaget "Ära, guld och diamanter."

farande gör han hållbara och fantasieggande bilder i färg och struktur.

Som utställare deltar han just nu dels i en samlingsutställning i Stockholm och i USA, ändå känner han sig utanför och bortglömd, speciellt av Västerbottens läns konstförening, som inte ens mödat sig om att ta kontakt och fråga hur han har det.

Där han lever i sin gamla västerbottensgård, som både är arbetsplats och bostad, arbetar han just nu med ett collage han kallar Ära, guld och diamanter. Kanske en ironisk anspelning på hur litet mänskligt Ära betyder. Runt om i hans sovrum växer collaget upp kring väggar och tak. Från en fast meningsfull struktur tycks det svälla ut och växa honom ur händerna. Det sväller av intryck från dags- och veckopress, från färg- och synintryck. Det är långt, långt borta från den verklighet han har inlärt sig utanför dörren, där brorsönerna nu sköter gården och verkar och bor i en modernare gård än hans fälderneärvda.

UNDERBAR MILJÖ

Klas känner sig isolerad men han tycks också leva avskärmat från sin omgivning. Stiger man ut på hans trappa förundras man av den fascinerande miljön, som varje dagsaktuellt miljömedvetna ungdom skulle ta emot med öppna armar och tacka därtill. Kan man tänka sig en mer inspirerande miljö än den gamla västerbottensgården, som lutar sig mot urgammal

barrskog intill åkern, som sluttar mot sjön och i sydväst värmer solen — kan idyllen vara fullkomligare?

Klas Engman lever i sin egen privata fantasivärld som är mer verklig för honom än den vardag han avskärmar sig från. För honom är färgupplevelsen, strukturens uppbyggnad och nedbrytande, det allt överskuggande.

För en rationalist med begrän-

sad upplevelseförmåga är det svårt att riktigt hänga med och det känns som en förlust och i hjärtat en sorg.

När jag vänder mig om för att få en sista överblick och ser Ångersjön ligga där med sin intensiva djupblå färg inser jag plötsligt att den finns, den blå färgen, som Klas målar, den verklighet vi svaga kallar fantasi.

GUN BOBERG

14/6 1976



Ett enskilda ord kan vara nog för att sätta Klas Engmans fantasi i rörelse och få färgen att flöda.

14/6 1976

14/6 1976

†

Min kära Meka

Anna Englund

f. Bäckman
* 17/8 1901
† 12/6 1976

har lämnat oss, sörjd av make, systrar, övrig släkt och vänner.

Norrbyn den 14 juni 1976

BERTIL

Flitig så länge krafterna räckt
I arbetets glädje Du levde
Ditt liv
Somnade stilla när livslågan
släcktes
Tacksamt vi önskar Dig vila
i frid.

Jordfästningen äger rum i Hörnefors gravkapell söndag den 20 juni kl 15.30. Därefter inbj. till Församlingsgården. I stället för blommor tänk på Cancerfonden. Pg. 684446-8.

15/6 1976

Får på rymmen fast igen

NORDMALING (VK)

Tre får, nyligen inköpta till Håknäs, Nordmaling, smet i förra veckan från sin bostad. Efter sex dagar "på rymmen" när de bl a setts i Brädvik kom de på tisdagsmorgonen till Nordmaling och bekantade sig med utrustningen i samhällsets lekpark. Det var en tacka ett åtta veckor gammalt lamm och ett litet lamm, knappt två veckor gammalt.

Efter en del bekymmer lyckades ägaren med hjälp av nordmalingspolisen ta fast det minsta lammet. När sedan de andra två rymmare gjorde en anhalt vid f d mejeriet i Levar band man det tillfångatagna lammet vid en bil. Och så rymmare fortsatte inte från sin tillfångatagna kamrat. De vandrade oroligt omkring bilen. Nosade då och då på det lilla lammet. Efter en hel del lock och pock och väntan lyckades man ta fast de två rymlingarna. De hade inte fått några skador efter veckan i frihet. Ej heller har de lidit av brist på mat.

16/6 1976

†

Vår käre

Axel Johansson

* 30/1 1898 † 11/6 1976

har stilla insomnat efter en kort tids sjukdom. Sörjd och saknad av oss samt många vänner.

Järnäs, Nordmaling den 14 juni 1976

Oskar och Emmy
Svåger, svägerskor
Syskonbarn
Hanny Olsson

Vår arbetsdag blir aldrig så lång
Att icke dess afton skall stunda
Då lämnas vårt verk, då tystnar vår sång
Må vi det med allvar begrunda.

Jordfästningen äger rum i Nordmalings kyrka lördagen den 19 juni kl 14.00. De som med sin närvaro önskar hedra den avlidnes minne inbjudes efter akten till minnesstund i Församlingsgården. I stället för ev. blommor tänk på missionen.

15/6 1976

Extra pengar till Rundviks idrottsplats?

Nordmaling (VK)

Fritidsnämnden i Nordmaling föreslår kommunstyrelsen att 21.605 kr beviljas IFK Rundvik för fortsatt upprustning av idrottsplatsen. Det nu föreslagna extra anslaget skall användas för fortsatt upprustning av idrottsplatsen.

Nordmalings IF:s simsektion får 1.000 kr till lägerbidrag för innevarande sommar. Vid sitt senaste sammanträde beslöt nämnden vidare att medel skall reserveras i 1977 års budget för deltagande i två Västerbottens turisttrafikförbund samordnade projekt "Marknad Sverige", "Fritidsfisket" och "driftsekonomska analyser" sammanlagt kostar de tre projekten kommunen 3.000 kr.

DYRARE ARRENDE I AVA

Ava byamän har aviserat att det årliga arrendet för Ava havsbad kommer att höjas från nuvarande 600 kr till 1.500 kr. Byalaget äger den mark som disponeras av Ava havsbad.

Tekniska avdelningen fick i uppdrag att göra en kostnadsberäkning för anläggande av en badplats vid Vängsjön, Brattsbacka. Detta efter att byamännen i Brattsbacka gjort en framställning om att kommunen borde medverka för anläggande av en offentlig badplats vid Vängsjön.

NORRFORS FAR NYTT ELLJUSSPAR

I Norrfors vill idrottsklubben bygga nytt elljusspar. Det skall bli 2,5 km men läggas så att det blir en eller två kortare slingor. Spåret är kostnadsberäknat till 130.000 kr. Därav räknar man 75.000 för elbelysningen och 55.000 för markarbetena. Norrfors IK begär 60.000 kr i kommunalt bidrag. Fritidsnämnden tillstyrker 52.000 kr eller 40 proc. av beräknade kostnader.

Nyåkers IK vill bygga ny ishockeybana. Fritidsnämnden och klubben ser helst att man får lägga den

nya banan på samma sida som skolan men om CBK vidhåller den tidigare placeringen av skolpaviljongen — den skall flyttas från Nordmaling till Nyåker — måste man kanske lägga isbanan på nuvarande plats dvs på motsatta sidan om vägen. Något beslut blev det dock inte i denna fråga. Man skall diskutera vidare med klubben. Det har även diskuterats anläggandet av en 20x40 m asfaltplan som kan användas för olika bollspel sommardag och förses med sarg under vintern.

För vinterns skidaktiviteter får IFK Rundvik 1.500 kr. Rundviks pistolskytteklubb får 2.081 kr i grundbidrag plus lokal- och idrottsbidrag.

UNGDOMSLOKALER I NYÅKER

Inventarier och materiel för ungdomslokaler i Nyåker (skolpaviljongen) beräknas kosta 30–35.000 kr. Man räknar med finansiering bl a genom glesbygdsmedel. Möjligen kan man även få ledarervoden från glesbygdsmedel.

Nordsjö bygdegårdsförening har gjort en ny framställning om bidrag för projektering och anläggande av en lekplats i Nordsjö. Nämnden har tidigare avslagit en liknande ansökan. Nu är det lite mera hoppfullt. I vart fall skall man på nytt utreda frågan.

Nordmalings CUF-avdelning vill ha en egen lokal — men var?

Fritidsnämndens arbetsutskott är medveten om att det finns behov av lokaler för föreningsdriven ungdomsverksamhet men att man inte har några lokaler att erbjuda. Möjligen kan det bli lättare när ungdomslokaler i centralskolan färdigställs.

16/6 1976 **ANDERS ASTRÖM**

16/6 1976

Nordmaling förbereder loppmarknad



INSAMLINGEN till årets loppmarknad i Nordmaling är i full gång. Även i år läggs loppmarknaden in i hemvårdsveckan. Den 17 juli är det dags. Härmed äkte medlemmarna i Lions club runt i kommunen för att samla ihop de påsar man tidigare delat ut och hämta det man fått. Och det blev en hel del omtalar marknadsbasen Olle Wegerdahl. Vi har många fina

saker redan. Möbler, badrumskåp, två broräcken av smide, vevgrammofon, nystkronor m m. Men vi tar gärna emot mer säger han vidare, gärna då små ting. Det gäller ju att ha ett varierat utbud när marknaden startar.

BILDEN: Loppmarknadsgeneralen Olle Wegerdahl med en av de nystkronor som skänkts till Lions i Nordmaling.

15/6 1976

Masonite AB, Rundviksverken, har fått tillstånd av arbetsmarknadsstyrelsen att använda sin särskilda investeringsfond. Bolaget skall bygga om fritidsgårdar för 250.000 kr samt installera ventilation i kontor och gillestuga för 174.000 kr.

De blinda förening i Nordmaling hade på tisdagen träff i församlingsgården. Närmare 30-talet medlemmar mötte upp. Kyrkoherde Gunnar Lodin berättade om en nyss genomförd resa till Israel. Pestcr Sixten Rosander sjöng solo.

Midsommar i Nordmaling. Midsommar kommer även i år att firas vid församlingsgården i Nordmaling. Festen följer traditionella mönster. Det blir folkdansuppvissning av Vallstallet Dragkamp mellan starka gossar från sex olika byalag i kommunen. Vidare blir det sedvanlig släktkåpsdragnings. Barnen får äka hästskjuts i lövd skrida. En nyhet blir årets kläddparad. Lottorna kommer att visa upp kläder från sekel-skiftet. K. G. Wilhelmsson är programmakare. Prosten Sigvard Spinell kommer att medverka liksom sångaren Arne Wännman från Robertfors.

Fritt fiske? Får Nordmalings fritidsnämnd som den vill kommer de personer som hyr kommunens kanoter i Tallberg att bjudas fritt fiske i Öreälven på sträckan ner till Hum-

melholm. Rätt att fiska i älven skall således ingå i det "paket" man köper för den drygt milslånga kanotturen. Många som gett sig ut på kanotsafari i Tallberg-Hummelholm har framfört önskemål att få fiska men det har varit komplicerat då man passerar tre byalag. Nu har fritidsnämnden begärt hos byamännen i Nyåker och Hummelholm samt Tallbergs fiskevårdsförening att få träffa avtal som medger kanotisterna fritt fiske på sträckan. Nyåkers byalag har accepterat och man hoppas få ja även från Tallberg och Hummelholm.



85 år lördag 19 juni fru Selma Nygren, Nordmaling

85 år lördag 19 juni f.d fabriksa betaren David Hedlund, Umeå.

85 år lördag 19 juni änkefru Selma Nygren, Mjösjö, Norrfors, måka till framlihe verkstadsägaren August Nygren.

FOLKPARTIET

LÖGDEA

Lögdeå nybildade folkpartiavdelning arrangerade på söndagen en familjeutflykt. Man startade vid tio-tiden på förmiddagen från Bertil Sjöberg i Ava. En excursion till Svartsjön stod på programmet. Vädret var strålande. Soligt och varmt i Ava-skogen. En tippstävling i ordningställd av Sven-Erik Wallsson, Rundvik, fanns inlagd i promenaden. Vid Svartsjön gjordes rast och förfärdes medhavda matsäckar. En trivsamt söndagsutflykt menade deltagarna. Vi kommer igen med detta arrangemang ett annat år och hoppas då på ännu fler deltagare säger Elisabeth Sjöberg, ordförande i avdelningen.

Nordmalings kommun. En nyinrättad tjänst som maskinist i Nordmalings kommun söks av Ingvar Arvidsson Nordmaling, Thommy Berggren Hörnefors, Sven Bergström Enskede, Ivan Bergman Jönköping, Lars Bogner Nyåker, Stefan Eriksson, Boden Lars Erik Eriksson Härnösand, Rolf Forsberg, Nordmaling, Curth Jacobsson Umeå, David Jonsson Nordmaling, Gösta Jonsson Nordmaling, Lennart Jonsson Umeå, Halvdan Johansson Rundviksverken, Elias Karlsson Nordmaling, Ahle Ledström Karlskrona, Bengt Nygren, Umeå samt David Sundström Nordmaling.

I Nordmalings kyrka jordfästes på lördagen förre hemmansägaren Axel Johansson, Järnäs. Officiant var kyrkoadjunkt Ake Sjöström.

I kyrkan sjöng Roland Ahlstrand solo. Gravsättningen skedde på nya kyrkogården. Masonite AB hade sänt blommor till baren. Minnesstund hölls i församlingsgården. Fru Thea Åsberg, Kråken, utförde solosång. En minnesgåva överlämnades till EFS och Svenska kyrkans mission. Avslutningsgästet hölls av Saga Agren, Järnäs.

I Nordmalings kyrka jordfästes på lördagen skogsmästaren Karl Erik Bergström bördig från Bredvik Nordmaling. Bergström omkom när en helikopter störtade i Ångermanälven. Officiant var kyrkoherde Gunnar Lodin.

Solosång framfördes i kyrkan av Roland Ahlstrand. Vid graven på nya kyrkogården talade den bortgångnes far, Hader Bergström.

Representanter för Iggesund bruk och Mo och Domsjö lade ned blommor och talade. Många arbetskamrater hade mött upp. Ungdösvänner från Bredvik liksom kollegerna i byns jaktklubb uttalade ett sista tack.

Rekord av H Karlsson i Rundvik

Tredje och sista deltävlingen i Rundvikscupen kördes på onsdagskvällen i Olofsfors. Det blev även denna gång en ny segrare. Halsten Karlsson från Täfteå passade även på att radera ut Ture Edströms rekord, satt den 10 juni 1975. Det gamla rekordet lög på 38.35, medan Halstens tid blev 38.27, en förbättring således med 8 sekunder.

Allmänt hade man nog väntat att Bengt Andersson, Björna, skulle vinna, men han vann förra kvällen i Ångermanlands DM på 50 km och det loppet satt nog i benen. Detta för-ringar dock på intet vis kvällens segrare och segertiden blev ju som sagt mycket bra. Det var fina yttre förhållanden. Vindstilla och lagomt varmt.

Mikael Persson vann pojkar A på gode 19.55 och Mikael Bäckström pojkar B på för den klassen utom-ordentliga 20.05. Mikael Bäckström har visat mycket snabb formförbättring på årets tre cup-tävlingar och anses vara ett stort cykellöfte med rätt träning och matchning.

Ingela Jonssons segertid i flickor



A 21.57 är också värd att nämnas, sammanlagt 34 åkare fullföljde tredje Rundvikscupen.

Seniorer: 1) H Karlsson, Täfteå 38.27, 2) Bengt Andersson, Björna 38.47, 3) Sverker Engrund Cykelkedjan 39.58, 4) Tore Elofsson, Täfteå 40.03, 5) K Larsson, Cykelkedjan 40.21, 6) Tommy Nylund, Cykelkedjan 40.49, 7) Ulf Edström, Täfteå 41.29, 8) Hasse Olofsson, Täfteå 42.02, 9) Erik Lindgren, Täfteå 42.20, 10) Harry Lindgren, Rundvik 43.03, 11) Gunder Häggström, Rundvik 46.37.

Y. O: 1) Joel Gustafsson, Täfteå 39.08, 2) Leif Engbom, Rundvik 39.36, 3) Sten Björklund, Rundvik 39.57, 4) Kurt Hellman, Täfteå 42.17, 5) Kjell Sandström, Cykelkedjan 43.28, 6) Roland Bäckström, Rundvik 43.32.

Å. O: 1) Tage Nikolausson, Brandkären 40.00, 2) Nils Jakobsson, Cykelkedjan 40.08, 3) Bertil Hägglund, Björna 41.50 4) Ake Erikson, Rundvik, 42.29, 5) Ove Norberg, Cykelkedjan 42.37.

Veteraner: 1) Odd Vennebo, Spöland 42.13, 2) K Andersson, Spöland 44.03, 3) Hjalmar Sandström, Rundvik 46.38.

Damer motion: 1) Anita Bäckström, Rundvik 23.32, 2) Ralfi Thurdin, Rundvik 25.48.

Pojkar A: 1) Mikael Persson, Rundvik 19.55, 2) Anders de Wall, Rundvik 20.05, 3) Benny Lindberg, Rundvik 22.49.

Pojkar B: 1) Mikael Bäckström,

Rundvik 20.05, 2) Mikael Thaurdin, Rundvik 21.36

Pojkar C: 1) Kent Jonsson, Rundvik 23.28.

Flickor A: Ingela Jonsson, Rundvik, 21.57.

sdag för V65 65

JORDFÄSTNING

I Nordmalings gravkapell jordfästes på lördagen förre snickaren August Östlund, Rundvik. Officiant var pastor Ivan Bjurbo. Fru Ann-Marie Nilsson, Rundvik sjöng solo. Dessutom sjöng Nordmalings baptistförsamlingens blandade kör.

Vid graven talade Börje Abrahamsson för släkten. Nils Areblad representerade för Masonite AB och nedlade bolagets kran. Minnesstund hölls i församlingsgården. Där förekom bl a tal av Alfred Jonsson, Lekvar och Otto Samuelsson, Rundvik.

70 år torsdag 24 juni hemmansägaren Gustav Holger Bäckström, Gräsmyr, Nordmaling.

Han är född i Gräsmyr där han övertog fädernehemmanet för drygt 20 år sedan. Bäckström har varit och är fortfarande intresserad av jord- och skogsbruk. I unga år arbetade han i skogen och i flottning samt var ute i vägbygnadsarbeten. Under en följd av år tillhörde han styrelsen för NTO logen i Gräsmyr. Förra året avvecklade Bäckström sina kreatur och har nu ledugården utarrenderad.

Har "Johan Nyberg" återfunnits
efter 61 år på havsbotten?

Sportdykare begär bärgningsrätt till vraket vid Långron

Har passagerarbåten Johan Nyberg efter 61 år på havsbotten utanför Långro udde i Nordmaling äntligen påträffats? Ja, det ser inte bättre ut sedan två sportdykare från grann-
linet i söder hos länsstyrelsen i Västerbotten anhallit om bärgningsrätten till det som de
tror är vraket efter det så underligt försvunna fartyget, förlöst på resa mellan Husum och
Nordmaling den 20 maj 1915. De två sportdykarna heter Anders Wikander, Örnsköldsvik
och Bengt-Arne Pettersson, Lumne, Arnäsavall. De är 28 resp. 25 år gamla. Det var hösten
1975 de gjorde sitt fynd.

I Västerbottens-Kuriren har vi
med jämna mellanrum berättat om
dessa fartyg som omväxlande
kallats Johan Nyberg. Johan N. el-
ler bara Fyll-Jonke, därför att det
ibland kunde gå nog så lustligt
till ombord till följd av den res-
tauration som fanns ombord. Men
Johan Nyberg är rätt, det var nam-
net på en industriman i Adelen,
som fartyget är uppkallat efter (se
bl a Harald Wik - Norra Sveriges
Sägarverksindustri!)

Senast vi berättade om den tra-
giska försvinnandet av tolv personer
följde fartyget i djupet en stilla
vårnatt, där dyngarna rullade
genom morgondiset var den 17 maj
förra året i samband med 60-års-
minnet.

Den 21 maj klockan 4 på morgo-
nen år 1915 kom bogspråket Vi-
king II stävande in till järnäs-
klubbens lotsplats med en död be-
sättningsman från Johan Nyberg
ombord. Det var den 19-årige elda-
ren E Nilsson från umsträkten.
Han är den ende av de tolv ombord
som påträffats.

Johan Nyberg var känd som en
rank båt och kantringen utanför
Långro udde var den flärd. Båten
byggdes vid Södra varvet i Stock-
holm 1871 som Vaxholm. Den gick

nu om till Johan Nyberg. Den in-
köptes till Nordmaling av ett rede-
ri besittande av bl a sjökapten A
Tundahl, en person som seglat i
den runt med Silkes-skutor. Med-
intressent var kapten Filip Karl-
berg. År 1897 kantrade båten för
3:e gången i Vasa skärgård. Den
bogsprades åter.

Hur de ekonomiska turena sedan
utvecklade sig är inte helt klart,
men 1914 var båten hemmet örn-
sköldsvik, fortfarande med Filip
Karlborg som delägare. Han var vid
olycksfallet sysselsatt med att
rekonstruera bolaget.

Hon steg av?

Kapten på olycksresan var M A
Darlington, 39 år. Båten skall vid
avgången från Husum mot Nord-
maling ha varit mycket överlastad
och haft stark slagsida. Det talades
om last ändå uppe på kommando-
bryggan. En kvinnlig passagerare
hade stigit av i Husum när hon
sett hur illa lastat fartyget var.

Det egendomliga i det här fallet
har emellertid varit att vraket inte
påträffats förrän nu. Sjöfärver-
kets distriktsinspektör med lots-
direktör Lars Sjödin ställer sig po-
sitiv till de två ängermanlänning-
arnas framskallning.

Vi hade tur

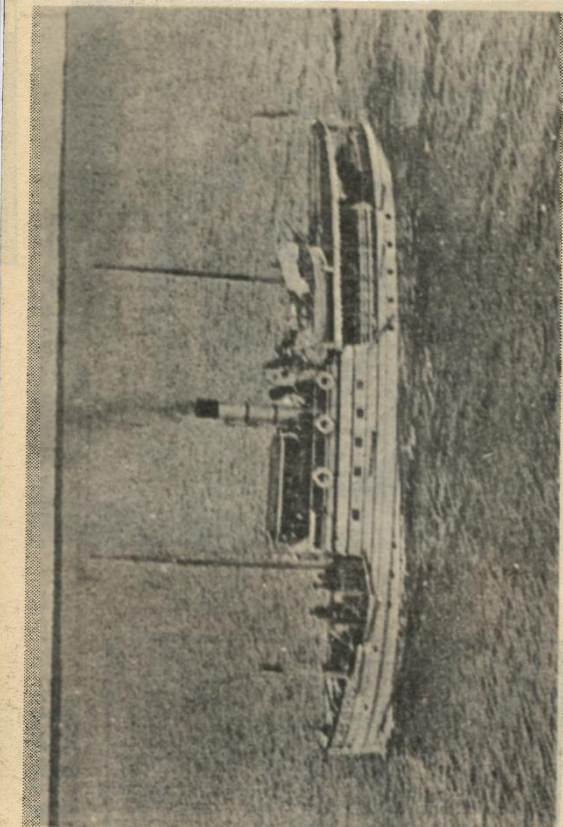
Vi hade tur när vi fann vra-
ket, säger Bengt Arne Pettersson i
Lumne i telefon. Vi har intresserat
oss för det vraket och händelsen
som sådan. Vi har läst in allt som
gått ett få tag på om båten, bl a
sjöföreläringen. När vi sedan satte
i gång att söka rådet vi turat att
komma på henne händelsen på en

Sjöföreläringen

Av sjöföreläringen i Örnsköld-
svik framgick att grosshandlaren
Nils Lindgren jämte handelskom-
missionären Carl August Nordenan
och disponenten Axel Berghaus?
inköpt Johan Nyberg som tidigare
gått på treden Örnsköldsvik-Umeå
för att hjälpa förra ägaren konkurs.
Båten hade under vintern genom-
gått grundlig reparation i Bonäset,
KL 315 e.m. den 20 maj hade far-
tyget gått från Örnsköldsvik för att
aniöpa Husum-Nordmaling
Umeå samt också fotogenkällaren
i Järvad.

Johan Nyberg hade tomt haft
25-30 tons last, men kaptenen Dar-
lington hade anmärkt att han ej
skulle ta mer last än ett fartyget
var sjövärdigt. Fartyget hade unge-
fär 15 ton last, ungefär lika
mycket som förr om året.

Det par vittnen som sett fartyget



Detta är ångfartyget Johan Nyberg som ursprungligen byggdes för att gå i Stock-
holms skärgård, men som slutade sina dagar utanför Långro udde i Nordmaling, var-
vid 12 människor följde med i djupet.

Vid 21-åren på kvällen förefaller
det som om man från Holma fiske-
lade för sista gången skall ha sett

Johan Nyberg.

Skeppsklockan

Alla som haft att yttra sig i sa-

ken har ställt sig positiva till de
två sportdykarnas framskallning.
Sveriges Ångfartygs assurancesfö-
rening begär dock att få fartyget
skeppsklocka, om det visar sig möj-
ligt att bärga den.

Länsstyrelsens yttrande är att
enösa i dagarna.
Den tragiska händelsen bör ha
uspelats strax före midnatt natten
mellan den 20 och 21 maj. Vad som
egentligen hände under de fruk-
tansvärda sekunderna det får vi i
alla fall aldrig veta även om nu
resisterna av vraket återfunnits.

18/6 1976 KURT BOBERG

18/6 1976

Nordmaling

Affärsöverlåtelse

Vi har överlåtit vår lanthandel till Elvy och Harald Lindberg. De 24 år vi haft nöjet att få betjäna Örsbäck med omnejd har varit trivsamma och stimulerande. Tack alla trevliga kunder och leverantörer för det goda samarbetet. Våra efterträdare rekommenderar vi på det allra bästa.

Gerda och Yngve Glas

Med hänvisning till ovanstående hälsar vi alla kunder hjärtligt välkomna till vår affär. Vi har byggt om till snabbköp och även ökat ytan med 20 kvm. Målsättningen är att gamla och nya kunder skall trivas hos oss. Öppningsdagarna måndag och tisdag bjuder vi på Gevalia kaffe.

LINDBERGS LIVS

Elvy och Harald Lindberg

Obs. Nytt telefonnummer: 0930/410 20.

27/6 1976

27/6 1976

gang. Vi har ju inte fått länstyrelsens tillstånd än, men får vi det säljer vi naturligtvis igång under sommarsäsongen. Vi skall höra av oss.

Den 11 juni 1915 hölls sjöförklarings med anledning av Johan Nybergs förlisning. Fartyget mätte 94 bruttoton, det var 26,19 meter långt 4,64 m brett och maskinstyrkan var 100 hkr.

Nära Långro Udde

— Vrakets smulrika läge är en frö nautiska mil sydest om Långrodden heter det i Lars Sjödins remsstyrande till länstyrelsen och det heter vidare:
— Vattendiupet inom det aktuella området varierar mellan 20 och 40 m.

kantrade i mitten av 1870-talet. Den härredes emellertid och köptes till Håmåsund och döptes om till Bollsta. Den gick på Angermanalven och kantrade samman på 1880-talet i närheten av Veda för andra gången då tre personer omkom. Båten togs åter upp och döptes

Terränglöpning

Norrfors-Brattsbacka gick förbi Rundvik

Härmedagen var det Brattsbacka som stod i tur att anordna kommunmästerskapen i terränglöpning. Som väntat samlade hemmalöparna flest poäng. Norrfors-Brattsbacka lyckades passera Rundvik totalt och ligger nu tvåa. Bäst för spänning på onsdag när man tävlar i Norrfors och chansen då finns att ta ytterligare hemmapoäng.

Sammanlagt har nu Nordmaling 1.461 p. Norrfors-Brattsbacka 1.341 och Rundvik-Lögeda 1.331. I den senaste omgången samlade NB 489 p. R-L 356 och N-ling 456 poäng.

Herrar seniorer vanns av Hasse Persson på 13.25 över 5.000 meter. Skulle nog knappast tro att den man höll sina angivna metrar, i fall vore tiden av yppersta världss. YO vanns av Stellan Edlund.

Norrfors på 13.32. I AO-klassen segrade Tycko Johansson N-B medan Ture Jakobsson R-L triumferade i veterangänget. Damseniorsegen hemfördes av Barbro Most-röm, N-B, medan Signe Andersson sprang fastest av damer äldre oldgirls. Solveig Lundgren segrade i damer yngre oldgirls.

Pojkar 56-57 vanns av Kjell Olof Österberg, Do 60-61 av Gunnar Lindahl, medan Mikael Bäckström vann pojkar 62-63. Flickor 62-63 såg Viveka Öhlund R-L som segrade, 60-61 Ingela Jonsson, R-L medan äldsta flickklassen 58-59 vanns av Ingegerd Andersson N-B.

De yngsta uppörelser vanns av Jones Jakobsson, N-ling, pojkar 64-65 Susanne Wiklund segrade i flickornas motsvarighet, Jan Wiklund hemförde pojkar 66-67 och Helen Persson flickor 68-69. Av de sammanlagt 22 grenarna vann Nordmaling och Norrfors-Brattsbacka 8 vardera medan Rundvik den här gången fick nöja sig med sex grensegrar.

Flickor 1970 och senare 800 m: 1) A Lönn, N-B 3.08.

Flickor 68-69 800 m: 1) M Avestedt N-ling 2.11, 2) A Karström, N-ling 2.51, 3) A Roman, N-B 3.02, 4) S Moström, N-B 3.09.

Flickor 66-67 800 m: 1) H Persson, N-ling 1.55, 2) A Lundgren, do 1.58, 3) A Söderström, N-B 2.03, 4) M Bäckström, N-ling 2.08, 5) M Sjögren, R-L 2.25, 6) M Wård R-L 2.26, 7) P Bertilsson, N-B 2.32.

Pojkar 70 och senare 800 m: 1) J Karström N-ling 2.45, 2) M Karström N-ling 3.55.

Pojkar 68-69 800 m: 1) R Bertilsson, N-B 2.11, 2) J Andersson, N-B 2.25, 3) K-O Öhlund, R-L 2.21, 4) J Hellberg, N-B 2.30.

Pojkar 66-67 800 m: 1) J Wiklund, R-L 1.45, 2) M Bäckström, N-ling 1.49, 3) U Eriksson, do 1.52, 4) N Oskarsson, do 1.55, 5) M Abrahamsson, R-L 2.10, 6) K Eriksson, R-L 2.12, 7) A Olsson, N-ling 2.13, 8) T Udd, R-L 2.14, 9) B-E Jonsson, N-ling 2.15.

Flickor 64-65 1500 m: 1) S Wiklund R-L 4.46, 2) C Lundgren, N-ling 4.48, 3) A Nilsson, R-L 5.06, 4) I Åberg, do 5.07, 5) J Nordlund, do 5.11, 6) B Bertilsson, N-B 5.51.

Flickor 62-63 2000 m: 1) V Öhlund R-L 4.17, 2) A Westman, do 4.27, 3) L Johansson, N-ling 4.47, 4) H Oskarsson, do 4.50, 5) K Nyström, N-B 5.20.

-26 Damer Veteraner 1500 m: 1) E Moström, N-B 7.14, 2) K Agestedt N-B 7.50.

Pojkar 64-65 1500 m: 1) J Jakobsson, N-ling 4.07, 2) B Strelert, R-L 4.10, 3) M Thurdin R-L 4.17, 4) A Andersson, N-B 4.19, 5) H Boberg R-L 4.37, 6) K-E Eriksson, R-L 4.39, 7) S Edlund, do 4.52, 8) P Österberg, N-ling 4.59, 9) N Sandström, do 5.01, 10) S Löfverén, do 5.05, 11) L-G Jonsson, do 5.06.

Pojkar 62-63 1500 m: 1) M Bäckström, N-ling 3.55, 2) J Majer, R-L 3.56, 3) M Westerlund, N-ling 4.25.

Pojkar 60-61 2000 m: 1) G Lindahl N-ling 7.31, 2) A Boberg R-L 8.04, 3) T-B Andersson, N-B 8.24, 4) O Edlund, R-L 8.39, 5) S Nilsson, R-L 8.52, 6) R Tjernström, N-ling 8.54.

Yngre Oldgirls 34-41 2000 m: 1) S Lundgren, N-ling 11.02, 2) G Johansson, N-B 11.45, 3) R Thurdin R-L 13.50.

Äldre Oldgirls 27-33 2000 m: 1) S Andersson, N-B 9.10, 2) E Lindblom N-ling 10.01, 3) M-L Lindgren, N-B 12.49.

Flickor 60-61 2000 m: 1) I Jonsson, R-L 9.01, 2) K Holmlund, N-B 9.05, 3) C Bäckström, N-ling 9.26, 4) S Abrahamsson, N-B 11.23.

Flickor 58-59 2000 m: 1) I Andersson, N-B 10.48.

Damer Seniorer 42-57 2.000 m: 1) B Moström, N-B 9.27, 2) K Hellberg, do 9.54, 3) A Bäckström, N-ling 10.22, 4) G Agestedt, do 13.03.

Pojkar 56-57 5000 m: 1) K-O Österberg N-ling 14.04, 2) L-E Molin R-L 15.29, 3) K Thomasson, N-B 23.59.

Yngre oldboys 34-41 5000 m: 1) S Edlund, N-B 13.22, 2) S Björklund, do 15.14, 3) L Hägelund, R-L 15.22, 4) G Johansson, N-ling 15.34, 5) A Oskarsson, do 18.23.

Äldre oldboys 27-33 5.000 m: 1) T Johansson, N-B 15.32, 2) H Nordlund, R-L 15.41, 3) L Strömberg, N-ling 16.09, 4) A Sundkvist, N-B 16.11.

Veteraner -26 5.000 m: 2) T Jakobsson, R-L 16.02, 2) T Johansson N-B 17.02, 3) S Ottosson, do 18.16.

Herrar seniorer 42-55 5.000 m: 1) H Persson, R-L 13.25, 2) T Agestedt, N-ling 13.33, 3) H Häggström, do 14.20, 4) R Söderström, N-B 14.40, 5) G Häggström, N-ling 15.03, 6) S Björklund N-B 16.01, 7) H Eriksson, R-L 16.04, 8) A Johansson, do 16.51, 9) R Bäckström N-ling 27.34, 10) J Björklund N-B 17.45.

Pränsställning: Nordmaling 1461 p (456), Norrfors-Brattsbacka 1341 p (489) Rundvik-Lögeda 1331 p (356). Antal motionärer: N-B 38 st, R-L 8 st, N-ling 8 st.

23/6 1976

Ture Rylander 28-6-76 rotaryguvernör för Norrland

Vid Rotary internationals stora konvent i New Orleans, Louisiana, USA valdes Ture Rylander (bilden) numera Öviks Rotaryklubb till guvernör för distrikt 132 som omfattar 32 klubbar i Norrland.

Ture Rylander, tidigare skogschef i Masonite AB och under många år kommunfullmäktiges ordförande i Nordmaling, är sedan några år bosatt i Örnsköldsvik. Hans uppgift blir att under ett år genom personliga besök i klubbarna stimulera dessa till fortsatt aktiv verksamhet inom Rotary-rörelsen.

Ture Rylander är en av de 58 medlemmar från 151 länder, som vid konventet valdes till guvernör.

Han var med i Nordmalings Rotaryklubb vid dess bildande år 1947 och har sedan dess tillhört rörelsen. Det finns nu 16.700 klubbar med 250.000 medlemmar över hela världen, dock inte i öststaterna. Från Nordmalings Rotaryklubb, i vilken Rylander som nämnts var chartermedlem, är han den förste som fått uppdraget att bli distriktsguvernör.



● Per Josephson, från AB Helge Josephsons skeppsmäkleri, diskuterar lastningen med Hadar Bergström, hamn- och stuvförman i Nordmaling.

25/6-76 "Skotte" lastar svenska stolpar

Ett av de största torrlastfartyg som anläppt Nordmalings hamn, lastade på tisdagen 11.000 telegrafstolpar till Frankrike. Fartyget, skotska M/S "MONACH" är på 3.047 dödviktston och skall efter Nordmaling gå ner till Hudiksvall för slutlastning. Lossningsorten är Boulogne-Sur-Mer i Frankrike.

En febril aktivitet rådde i hamnområdet vid vårt besök. Traktorer pilade i skytteltrafik fram till fartyget med stolpar. Stuvorna slog sina wireströppar om stolpbuntarna och så åkte "hiven" iväg ner i lastrummen.

— Det är verkligen skojigt när båtar lastar i Nordmaling, säger hamnmästare Hadar Bergström. Mängder av folk kommer ner för att titta på lastningen. Och så får ju stuvorna välkomna arbetstillfällena.

Ett bevis på sjöfartens förmåga att "skrida över gränserna" utgör även lastningen. Ett skotskt fartyg, tidsbefraktat av ett norskt rederi, lastar svenska telegrafstolpar som sålts till franska televerket.

Terränglöpning

Norrfors-Brattsbacka ligger nu i toppen

En massmönstring av hemmaklubbarna förde på onsdagskvällen Norrfors-Brattsbacka till ledning i Nordmalings kommunserie. Hela 781 poäng samlade arrangörsklubbarna ihop mot 523 för Nordmaling och 443 för Rundvik-Lögdeå. Den sammanlagda poängställningen inför sommaruppehållet är: Norrfors-Brattsbacka 2.122, Nordmaling 1.984 och Rundvik-Lögdeå 1.774 poäng.

Hemmaklubben tog sex grensegrar, Nordmaling hemförde åtta och Rundvik-Lögdeå nio. I motionärsklassen ställde 68 hemmapare upp medan Rundvik-Lögdeå kom med 20 och Nordmaling med 18 deltagare. Det var således framförallt genom den stora bredden som Norrfors lyckades ta ledningen. Och den får man nu behålla över sommaruppehållet. Hasse Persson, R-L vann herrseniorklassen, Lennart Blomkvist N-ling YO, Ivar Sjögren, R-L AO och Thure Jakobsson, R-L veteranklassen.

Segrade gjorde även Lars-Erik Molin, pojkar 56-57, Håkan Sjögren pojkar 58-59. Damer seniorer htmfördes av Barbro Moström, N-B medan Guian Burström, N-ling vann damer YOG, Signe Andersson, N-B damer AOG och Barbro Hellman, N-B damer veteraner.

Flickor 58-59 vanns av Anette Jakobsson, N-B. Ingela Jonsson, R-L segrade i åldersklassen 60-61 medan Gunnar Lindahl N-ling tog vinsten i motsvarande pojkuppgörelse. Vantade segrar blev det även i Flickor 62-63 genom Viveka Öhlund och pojkar 62-63 genom Jan Meijer, båda R-L. Jonas Jakobsson, N-ling tog en ny triumf genom pojkar 64-65 och Susanne Wiklund, R-L var lika duktig i flickor 64-65. Flickor 66-67 vann Helen Persson, N-ling och pojkar 66-67 Jan Wiklund R-L. De allra yngsta klaserna togs av Maria Agestedt, N-ling, flickor 68-69, Jarl Andersson, N-B pojkar 68-69, Jörgen Karström, N-ling pojkar 70 och senare samt Margareta Björklund, N-ling i motsvarande flickklass.

Pojkar 70 och senare 800 m: 1) J Karström, N-ling 3.32, 2) P Sandström, N-B 3.36, 3) M Karström, N-ling 4.55.

Pojkar 68-69 800 m: 1) J Andersson, N-B 2.45, 2) M Edlund, R-L 2.46, 3) K-O Ölund, do 2.49, 4) R Bertilsson, N-B 2.52, 5) J Hellberg,

do 3.28.

Pojkar 66-67 800 m: 1) J Wiklund, R-L 2.15, 2) M Burström, N-ling 2.20, 3) U Eriksson, do 2.25, 4) N Oskarsson, do 2.28, 5) K Jacobsson, N-B 2.33, 6) K Jonsson, RL 2.41, 7) K Eriksson, do 2.43, 8) K Jonsson, do 2.44, 9) A Olsson, N-ling 2.47, 10) B-E Jonsson, do 2.49.

Flickor 68-69 800 m: 1) M Agestedt, N-ling 2.51, 2) S Holmberg, N-B 3.20, 3) A Karström, N-ling 3.23, 4) S Moström, N-B 3.43.

Flickor 70 och senare 800 m: 1) M Björklund, N-ling 3.24, 2) Burström, do 3.29, 3) M Gunnarsson, N-B 4.05, 4) M Olsson, N-ling 5.30, 5) J Olsson, do 5.31, 6) S Gunnarsson, N-B 8.00.

Flickor 66-67 800 m: 1) H Persson, N-ling 2.27, 2) A Söderström, N-B 2.29, 3) A Lundgren, N-ling 2.32, 4) M Bäckström, do 2.37, 5) A Hortell, R-L 2.47, 6) A Lövgren, N-ling 2.50, 7) B Gunnarsson, N-B 2.52, 8) M Wård, R-L 2.58, 9) M Sjögren, do 3.03, 10) P Bertilsson, N-B 3.17, 11) M Åström, do 3.19.

Flickor 64-65 1500 m: 1) S Wiklund, R-L 5.10, 2) C Lundgren, N-ling 5.22, 3) A Nilsson, R-L 5.25, 4) I-G Aberg, do 5.32, 5) J Nordlund, do 5.51, 6) A Hägglund, N-B 8.20, 7) S Gunnarsson, do 8.25.

Flickor 62-63 1500 m: 1) V Ölund R-L 4.45, 2) A Westman, do 4.59, 3) M Möller, do 5.08, 4) L Johansson, N-ling 5.21, 5) H Oskarsson, do 5.28, 6) K Nysström, N-B 5.43, 7) A Gunnarsson, do 8.16.

Pojkar 64-65 1500 m: 1) J Jakobsson, N-ling 4.40, 2) B Strelert, R-L 4.47, 3) M Thurdin, R-L 4.50, 4) A Andersson, N-B 4.52, 5) K-E Ekman, do 5.13, 6) S Edlund, do 5.13, 7) G Agestedt, N-ling 5.18, 8) A Östenson, do 5.18, 9) N Sandström, do 5.19, 10) S Lövgren, do 5.31, 11) L-G Jonsson, do 5.32.

Pojkar 62-63 1500 m: 1) J Meijer R-L 4.18, 2) M Bäckström, N-ling 4.33, 3) R Jakobsson, N-B 4.46, 4) M

Westerlund, N-ling 4.47, 5) T Viklund, N-B 5.41.

Pojkar 60-61 2000 m: 1) G Lindahl, N-ling 6.00, 2) A Boberg, R-L 6.21, 3) B Melinder, do 6.23, 4) O Edlund, do 6.24, 5) T Andersson, N-B 6.26, 6) S Nilsson, R-L 6.58.

Flickor 60-61 2000 m: 1) I Jonsson, R-L 7.06, 2) C Bäckström, N-ling 7.28, 3) K Bäcklund, RL 8.29, 4) S Abrahamsson, N-B 8.41.

Flickor 58-59 2000 m: 1) A Jacobsson, N-B 7.46, 2) U Thomasson, do 8.28, 3) I-G Andersson, do 8.40.

Damer veteraner 2.000 m: 1) B Hellman, N-B 9.36, 2) E Moström, do 11.03, 3) K Agestedt, do 13.14.

Äldre oldgirls 2000 m: 1) S Andersson, N-B 7.08, 2) M-L Lindgren, do 9.24.

Yngre oldgirls 2000 m: 1) G Burström, N-ling 7.33, 2) S Lundgren, do 8.43, 3) R Thurdin, R-L 10.16.

Damer seniorer 2000 m: 1) B Moström, N-B 7.36, 2) A Bäckström, N-ling 7.58, 3) M Bertilsson, N-B 13.57.

Pojkar 58-59 5000 m: 1) H Sjögren, N-B 40.09, 2) S Johansson, do 40.09.

Pojkar 56-57 5000 m: 1) L-E Molin, R-L 16.57, 2) K Thomasson, N-B 30.15, 3) K Johansson, do 40.09.

Herrar veteraner 5.000 m: 1) T Jakobsson, R-L 17.58, 2) T Johansson, N-B 19.05, 3) S Ottosson, do 19.31, 4) V Andersson, do 20.02, 5) S Johansson do 21.28.

Äldre oldboys 5000 m: 1) I Sjögren R-L 17.07, 2) H Nordlund, do 17.42, 3) A Sundqvist, NB 17.47, 4) T Johansson, do 17.48, 5) D Jacobsson do 18.55, 6) J Vallrud, N-ling 19.47, 7) R Johansson, N-B 21.28, 8) B Gunnarsson, do 23.51.

Yngre oldboys 5.000 m: 1) L Blomkvist N-ling 15.38, 2) S Edlund, N-B 15.55, 3) O Lundgren, N-ling 16.43, 4) A Artadieu, do 17.17, 5) S Björklund, N-B 17.19, 6) G Johansson, N-ling 17.58, 7) A Oskarsson, do 20.18.

Herrar seniorer 5000 m: 1) H Persson, R-L 15.14, 2) T Agestedt, N-ling 15.24, 3) H Häggström, do 16.10, 4) G Häggström, do 16.51, 5) K-E Eriksson, N-B 16.55, 6) S Björklund, do 17.15, 7) A Lindgren, do 17.20, 8) H Lindgren, do 18.27, 9) L Andersson, do 18.42, 10) S Björklund, do 18.46, 11) J Björklund, do 19.31, 12) H Wretling, R-L 20.12. 25/6 1976

25/6 1976



Fyra guldbrällöpspar fick presenter vid Nordmalings midsommarfirande. De är fr v Hanna och Valfrid Söderman, Håknäs, Jenny och Rudolf Johansson, Leduåfors, Alice och Valfrid Norberg, Agnäs samt Signe och Fredrik Hallén, Norrfors.

Gamla kläder populärast i Nordmaling

Nordmalings hembygdsförenings sedvanliga midsommarfest vid församlingsgården i Nordmaling lockade även i år storpublik. Uppemot 2.000 personer gottade sig i sommarkvällen åt det program som bjöds. I mer än fyra timmar räckte arrangemanget. Den sista timmen höll man till i församlingsgården. Programmet omfattade folkdans, lekar, sång och musik, visning av sekel-skifteskläder, dragkamp, slätkäppsdragning och en hel del annat.

Aftonen inleddes med att K G Wilhelmsson hälsade alla välkomna och berättade om de aktiviteter som skulle förekomma under kvällen. Sedan var det dags för lekar. Under ledning av Ann Louise Hägglund och Christine Hörnlund lekte och dansade stora och små till musik av spelglada bydespelmän. Därefter var det Vallställets tur att visa sina färdigheter. Och visst är det skojigt att Nordmaling här har fått fram ett eget folkdanlag. Glädjande även att en del ungdomar kommit till bland dansarna

79-ÅRIG SÅNGARE

Arne Wännman från Robertfors är en trogen sängargäst i Nordmaling på midsommaraften. Så även i år. En annan sångare som rönt stor uppskattning var 79-åriga Sven Jonsson från Öre. Helst spontant kom han fram och ville sjunga. Sjöng gjorde han med glimten i örat och under stort bifall. Duktiga i sång visade sig även systarna Maria och Katarina Lundgren vara. De framförde Elvira Madigan till eget gitarrackompanjemang.

● GAMLA KLÄDER

Det kanske intressantaste inslaget var lotornas visning av hem-

deagossarna som drog hem segern med 2-1.

Låt oss dock hoppas att fler byar anammar utmaningen och ställer upp nästa år. Ovanligt många var det däremot som ställde upp i slätkäppsdragningen. Heja arton deltagare där den äldste var 82 år!! Efter mängder av dragningar blev det så final mellan de tre senaste årens segrare under Häggström samt Erik Hörnlund. Men Gunder var "handvassast". Drog käppen ur Eriks nävar efter en hård fight. Och fick segerpriset för fjärde gången i följd.

● GULD- OCH SILVERBRÖLLOSPAR

Avslutningen skedde inomhus i församlingsgården. Här hyllades fyra guldbrällöpspar. Det var Hanna och Valfrid Söderman, Håknäs, Jenny och Rudolf Johansson, Leduåfors, Alice och Valfrid Norberg, Agnäs samt Signe och Fredrik Hallén, Norrfors. Dessutom firades ett silverbröllopspar, Ragnhild och Arne Wikman, Olofsfors innan det hela avrundades av prosten Sievard Soimnell, som också är en trägen gäst i Nordmaling vid midsommartid, fick årets brudpar, Anders Nordkvist, Umeå och Kerstin Forsberg, Nordmaling, hyllningar. Som vanligt i Nordmaling till midsommar var det en lugn och skötsam publik. Inga poliser syntes till, ja det fanns en men han var inte i tjänst utan tjänstgjorde som domare i slätkäppsdragningen.

P A SUNDBOM

Midsommar annorlunda med kanot

Vindeln (VK)
Midsommarhelgen bjöd i Vindeln kommun på en rad aktiviteter för hela familjen. Midsommaraftonen började på ett mindre lo-

Välkommet midsommar- regn kom

NORDMALING (VK)

Efter en torrperiod på drygt tre veckor, med bruna gräsmattor som följd, kom regnet. Natten mot söndag brakade det loss. På många platser i länet var det även åska med i bilden och det medförde rätt stora variationer i nederbörden. Mest fick, av flygvapnets väderleksstationer, Nordmaling och Fredrika med 22 millimeter, Umeå fick 15, Lycksele och Stensele 14, Asele och Vännäs 11, Gunnarn 10, Norråker (Dorotea) 8 och Klimpfjäll 6 millimeter. Så i Nordmaling och Fredrika blev det i vartfall riktig rotblöta.

28/6 1976

28/6 1976

fick Britt Gustafsson när hon demonstrerade finesserna med dåtidens underkläder. Beundrande sus gick genom de kompakta åskådarleden när Gun Britt Wrethén visade sin eleganta stass. Karin Engman tjänstgjorde som berättare under visningen och var även själv mycket stilig i den gamla dräkt hon bar. Överlag är det fina och välvärdade kläder som hembygdsföreningen har och det var inte utan stolthet som Karin Engman berättade att man lånat ut kläder till bl a länsmuseum för visningar.

● STARKA MÄN

Starka män i olika upplagor fick vi även bevittna. I en rivande och hård uppgörelse möttes "tunga" gossar från Levar och Lögdeå i dragkamp. Bästa fotfästet hade lög-

vadret bättrade sig under dagen så att arrangemangen kunde genomföras utan störningar.

I Vindeln inbjöd hembygdsföreningen på midsommaraftonen till majstångsresning och dans kring lövad stång på hembygdsgården. Närmare 300 barn och vuxna dansade och trivdes. Mellan varven lyssnade man till sång och musik av bl a Lars och Laila Windelius.

På sommargården Sandudden, Kvarnåsen, firade Vindelns missionsförsamling midsommaraftonen med dans och lekar kring majstången. Dit sökte sig mellan 150-200 personer. Dagen avslutades med en sånggudstjänst där Golan-teamet, som har medlemmar från Lycksele, Stryksele och Vindeln, stod för musiken.

Vid Amseles campingplats samlas

De studerade gamla tiders släkten



STUDIECIRKELN Bygd i förvandling avslutades härnäst i Hörsjö, där ett 20-tal deltagare fördjupat sig i gamla tiders släkten och händelser. Riksdagsman To-

re Nilsson har varit cirkelledare. Äldsta cirkeldeltagare var Anna Wikström, som uppnått 89 års ålder. En annan deltagare med många år på nacken var Viktor

Alice Sofia Lindström, Levar. På Umeå lasarett avled på midsommardagen fröken Alice Sofia Lindström, Levar, Nordmaling. Hon var 82 år och sörjes närmast av en syster i Minneapolis, Minnesota, USA samt av avlägsna släktingar och vänner i EFS.

Hon föddes i USA och kom som sexåring till Sverige. Modern härstammade från Norge medan hennes far var från Hingelsbøle i Nordmaling. Hon kom att bo hos sin faster i Levar. Hjälp till i jordbruket och skötte sin faster när denna blev gammal.

Den avlidna var varmt religiös. Hon var med och grundade EFS i Levar 1913 och förblev medlem hela sin livstid.

30/6 1976
30/6 1976

Jonsson, 80 år. Många yngre har också deltagit i studierna om bygden från förr i världen. Kursavslutningen hölls i Rågebärgstugan, Agnäs.

BILDEN: Studieledaren berättar om en gammal släkt och de som lyssnar är fr v Viktor Jonsson, Elin Strömberg, Anna Wikström, Göta Rönnkvist samt Emil Sandström och Tyra Bäckström.

27/6 1976

Stork i Gräsmyr

Den stork som under försommaren setts på många håll i länet firade midsommar i Gräsmyr. Närmare bestämt kom den till Hilding Olofsson i Småbränna vid 19-tiden på midsommaraften. Satt först ut i en teg men flyttade sig sedan upp på plåttaket till ladugården. Och där satt den hela kvällen och nattet. Hela tiden på ett ben. Bytte fot ett par gånger men lyfte alltid upp ena benet när bytet väl var gjort. Ryktet om den sällsynta gästen spred sig snabbt i byn och Olofssons gård blev samlingsplatsen för många gräsmyrbor denna midsommaraften. Fågelbrydde sig dock inte om besökarna utan satt vänt mot söder på taknocken ca en meter från kanten. Vid 1-tiden på kvällen kunde han ihop sig lite och vände sig mot norr, satt sedan på det sättet tills den på midsommardagens morgon lyfte och satte kurs söderut.

SVANAR PÅ NORDMALINGSFJÄRDEN

Ett par svanar, trogen sängsvanar, har den senaste veckan kunnat iaktas i Nordmalingsfjärden. De har setts såväl i Levarbäckens mynning som nu senare långt inne i Rödviken. Svimmar omkring i havet och verkar trivas.

Asele vårdshus behöver tillbyggas med 1.000 kvm. totalkostnad 700.000 kr varav 50.000 kr i projekteringskostnad. Denna kan påbörjas i september 1976. Tillbyggnaden beräknas påbörjas 1980. Detta enligt kommunens ansökan till länsarbetsnämnden.

BATVETT

Visa hänsyn i trafiken till sjöss. Livräddningsällskapet-Simfrämjandet

Järnäs 2:60. Det får också Göran Pettersson, Per Arne Zeilon, Sven Johansson och Gunnevi Sundelin, samtliga från Umeå göra på tomterna Järnäs 2:51, 2:53, 2:56 och 2:59. Dessutom Julia Sandlund, Umeå på Bredvik 18:4, Margareta Ramsele, Hörnefors på Ava 5:16 och Lehnje Österberg Nordmaling på Brattsbäcka 1:148.

27/6 1976
29/6 1976

Johan Nyberg får bärgas

Härnäst berättade VK om de två sportdykarna Anders Wiklander, Örnsköldsvik och Bengt-Arne Pettersson, Arnäsval, som funnit vrakresterna av det år 1915 förlista ångfartyget Johan Nyberg. hemmahörande i Örnsköldsvik.

Länsstyrelsen i Umeå har nu gett de två tillstånd till bärgning, då man med hänsyn till den tid som förflutit efter förlisningen anser att vraket är att betrakta som övergivet. tillståndet gäller under åren 1976 och 1977. Det är dock vissa förbehåll förknippade med tillståndet.

Det sägs att bärgningsarbetet skall utföras på sådant sätt att sjötrafiken i området ej hindras och att uppgift om när arbetet igångsättes respektive slutföres lämnas till sjöfartsverkets lotsexpedition i Umeå.

Det åligger tillståndshavarna att så snart vraket påträffats och dess rätta position fastställts, underrätta tulldirektionen, sambandscentralen i Umeå. Länsstyrelsen har inhämtat yttranden från Sjöfartsverkets driftavdelning i Norrköping, lotsdistrikts-

expeditionen i Umeå, tulldirektionen i norra regionen, Sundsvall, länspolischefen, polisstyrelsen i Umeå distrikt och Sveriges ångfartygs assurances förening, Göteborg. Johan Nyberg var på sin tid försäkrad i Norrlands ångfartygs assurancesförening, Härnösand.

29/6 1976



Min älskade Syster
Alice Sofia Lindström

* 27/7 1893 † 26/6 1976

har i tron på sin Frälsare gått in i den eviga vilan Stor är saknaden men hennes ljusa minne lever.

Minneapolis, Minnesota, och Nordmaling der 29 juni 1976

Stäma

* 27/7 1893 † 26/6 1976

Där hos min Frälsare, där är mitt hem.
Där får jag honom se bo i hans hem.
Där får jag se härnäst dem som jag älskar mest.
Där är mig evigt bäst.
Saliga hem.

Jordfästningen sker i stillhet.

30/6 1976
30/6 1976

Nyakers kakfabrik bygger ut

Nyakers pepparkakor har av byggnadsnämndens arbetsutskott i Nordmaling fått tillåtelse att bygga om och till sin industri. Fastigheter på Nyakers 13:2 och 13:3. Vidare fick centrala byggnadskommittén tillåtelse att uppföra kontors- och förrådslokaler på Prästbordet 1:153.

Karin Norman, Djupsjö, fick byggnadslov för en restaureringsbyggnad på Djupsjö 4:46. Den loge som finns på fastigheten skall flyttas och göras i ordning med förstuga och köksutrymme.

BOSTADSHUS

Följande får bygga enfamiljshus: Olof och Christina Hörnlund, Nordmaling, Prästbordet 1:218. Erland Nordin Lögdä, Lögdä 5:52 och Sören o Margareta Johansson, Nordmaling, Levar 1:71. Vidare gavs tillstånd för om- eller tillbyggnad av bostadshus för John Berggren Brattsbäcka 1:153, Hildur Hörnström, Gräsmyr 4:11, Enar Magnusson Levar 32:1, Jan Edlund, Öresund 2:9, Bror Norrman Eleven Nr 50 Per Klockhoff Bredvik 27:1, Stig Hägglund Levar 1:70, Dan Jakobsson, Bjärten 1:30, Christer Bäckman Gräsmyr 3:6 och 4:14, Daniel Aberg Lögdä 10:2 och Eskil Hägglund Mjösjö 2:52.

Fritidshus

Gunter Milbradt, 523 Hachenburg Västyskland får bygga fritidshus på

Nordmalings kyrka skall restaureras

NORDMALING (VK)

Nordmalings kyrkofullmäktige beslöt på måndagskvällen ge klart besked för restaureringen av Nordmalings 500-åriga kyrka. Man beslöt bli ställa erforderliga medel ur investeringsfonden, till kommitténs förfogande. Kostnaden är svår att överblicka men enligt arkitekt Bengt Lidström som vid sammanträdet lämnade en information om de planerade åtgärderna, får man räkna med minst 600.000 kr. Men naturligtvis kan det bli mycket mera och det talades även om ett miljonbelopp.

Inledningsvis betonade Lidström, att Nordmalings kyrka är i många avseenden en av de märkligaste i vårt land. Det gör arbetet så mycket mera intressant. Trävalvet är något av en raritet och förekommer bara i tre kyrkor i Sverige. De arbeten som man nu vill genomföra kan i första hand räknas till rena underhållningsåtgärder. Men det kommer också att ske en och annan mera synbar förändring. Dit hör bl.a. att den gamla skulpturgruppen vid altaret flyttas bort och ersätts med ett nytt korfönster. Korfönstrets skapare blir landets främste expert på området, konstnären och professorn Bo Beskow.

NYA FÄRGER

Till andra förändringar hör nya färgsättningar. Bänkarna kommer att helt målas om och troligen få sittdynor. Till medarbetarna i restaureringsarbetet har även knutits konservator Albert Ericsson, Arlöv. Det är för övrigt ett kvarts sekel sedan senaste restaureringen och det stämmer i stort sett överens med tidsepokerna för sådana här åtgärder under senare tid.

"VI LEVER PÅ RÄNTOR"

Fullmäktige hade även att ta ställning till 1975 års bokslut. Ett bokslut som visserligen ger klart besked om rätt goda finanser men som ändå bekymrar kyrkoledningen. Överskottet har reducerats jämfört med tidigare år. Om man nu över huvud taget skall tala om ett överskott. Vi lever på räntor, menade kyrkorådets ordförande, Harald Lundberg. Utan dessa räntor från tidigare års överskott skulle det ha gått "mossavägen" som man säger i Nordmaling. Med det beslutade restaureringsarbetet av kyrkan reduceras investeringsfonden och därmed också räntavkastningarna. Det kan få konsekvenser vad det lider men det blir en senare fråga och som närmast får aktua-

liseras i samband med höstens budgetarbete.

BIDRAG

På dagordningen fanns för dagen bl.a. en rad bidragsframställningar. Till restaureringen av stiftsgården i Skellefteå anslogs 8.000 kr. till stiftelsen Norröyskärs ungdomsgård 4.700 kr. till inköp av buss. EFS i Nyåker får ett ökat bidrag på 3.400 kr. för driften av Nyåkers kyrka och Kråkens EFS får 2.000 kr. till hjälp för restaureringen av sitt missionshus. Däremot blev det remiss till kyrkorådet på en skrivelse från Hörnsjö folkpartiavdelning om byggandet av ett gravkapell i Hörnsjö.

GRAVÖPPNINGSMASKIN

Att handgräva gravöppningar är "ur tiden" och komplicerar ofta arbetet på kyrkogårdarna. På förslag av kyrkorådet beslöt fullmäktige inköpa en gravöppningsmaskin med div. tillbehör. Kostnad 185.000 kr. Man beslöt även godkänna förslagen om diskmaskiner till Rundviks kyrksal och Församlingshuset i Norrfors. Kostnad 20.000 kr.

Men man förbättrar också finanserna genom att försälja det tidigare aktuella markområdet för en skogskyrkogård i Levar, Levar 5:1 om 123.800 kvm till Rolf Forsberg, Levar. Försäljningen ger 30.500 kr.

Man är även i år beredd att ta på sig kostnaderna för tryck och distribution av valsedlar för de olika partierna vid årets kyrkofullmäktigeval. Men man förutsätter att enigheten är så pass stor att samtliga partiers sedlar kan distribueras till hushållen i samma kuvert. Såvida det inte i år liksom tidigare blir en samlingslista.

Antalet ledamöter i fullmäktige blir oförändrat 25. Fullmäktige beslöt även ge grönt ljus för inrättandet av en ny tjänst som församlingsarbetare, med direkt anknytning till centralorten.

30/6 1976

30/6 1976